

No. 61

Saulē teka 6:05; nusileidžāja
5:54. Mēnuo teka 5:28 v. ryle.

Kares Auku šelpimas Lietuvoje

Žemaitės laiškas iš Vilniaus

(Šis laiškas rašytas p-ios Žemaitės sunui, drg. A. Zymontui i Valparaiso, Ind.; datuotas 24 lapkričio (7 gruodžio) 1914 m. Red.)

Laiškas

Mano Mylimas Antanė!

Akis man nušvito gavus nuo tavęs gromatą, nusiųdžiaugiau, kad esi sveikas ir smagus. Rašai, jog nuo manęs paskutinę eisi gavęs rašytą 24 birželio. Po to rašiau dar tris; matyt, kitos kur žuvo, ar dar gausi.

Apie karo baisenybes nėra ko aprašinėti; pirmose gromatose šiek-tiek, kiek galima rašiau, ir iš laikraščių jus patį tur-but jas geriau žinote, kaip mes.

Skausmai ir ašaros.

Vilnius vėl, apart skausmų ir ašarų, daug nuostolių neturėjo iki šiol. Visu-pirma sujudo žmonės, papludo ašaros, pasigirdo klyksmas šeimynų, nuo kurių atėmė tėvus, brolius, sunus, išvarė į karę:ėjo kasdien pulkas po pulko miestelėnų ir iš aplinkės ryšeliais, maišeliais nešini, o juos lydėjo bobos su vaikais, garbstydamos, verkdamos. Kurie gatvė ejo stoties linkui, ten nesutikau nei vieno sausomis akimis; rodos, kas tyčia užpylė jiems akis ašaromis. Taip lėšėsi keletą savaitių. Išleidus, apverkus varomuosius, netrukus pradėjo sužeistų parvežti. Vėl pasipylė ašarų kalnė. Kasdien buriu moterų, apstojusiu lignonbučių vartus, skaito iškabintus popierius su pavardėmis sužeistųjų. Kiekvieną jieško, teiraujasi saviškių ar pažįstamų: prie lignonų pasisnėkti neprileidžia; už vartų, už durų tik verkia, tik aimanuoja. Nereikalingam vėl ašaras spaudžia.

Pabėgėliai iš Kauno ir Suvalkijos.

Besirupinant sužeistųjų palengvinimu, pagerinimu nešimo ar vežimo jų iš vakzalų, pripludo, prityno miestas pabėgėliais nuo karo lauko, iš po griausmų armotų, iš po ugnies degančių trobsių. Seni vyrai, daugiausia moterų visokio amžiaus ir daugybė vaikų. Mat, traukiniai, nuvežė kareivius į pozicijas, grįždama privarė žmonių, sumetė vaikus ir, atvežę į Vilnių, pakratė.

Visus gyventojus iš Kauno išvarė, taip-pat iš Suvalkijos nuo Rusų sienos; ir varė ir patį žmonės bėgo. Prisikimšo pilnas vakzalas. Bobos verkia, vaikai verkia, niekas nežino, kur eiti, kur dingti. Iš vakzalų tarnai, žandarai varo lauk, meta ryšius kas kokius beturi. Tai žmonės didžiausiu ratu aplinkui vakzalą per dienas ir naktis guli.

Pagelba pabėgėliams.

Sukruto vilniečiai lenkai emė rūpintis pabėgėliais, tvirti draugijas, rūpinti butus, rūpintis maistu. Bet atsiranda daug žmonių, su kuriais jie negali susirokuoti, kurie nesupranta kitaip, kaip tik lietuviškai — tuos palieka. Sušinoję tai, Vilniaus lietuviai ir tie

emė savaisiais rūpinties. Per dvi dienas surinko kelis šimtus žmonių sykiu su vaikais. Gavo butą prie Šv. Mikalojaus bažnyčios, blaivininkų salė. Ten juos visus sukimšo sutalpinom, kaip silkes į bačką.

Kyla klausimas: kuo juos maitinti? Susirenka geros valios keliolika lietuvių; sumeta "od nosa po groszu"; pasidaro kelios dešimtys rublių. Štai ir galima tą kartą pavalgindinti. Organizuoja moteris, perka produktus, pabėgėlės pačios išsiverda, ir visi pavalgo nors syki dienoje.

Tuo tarpu susitveria komitetas iš 20 žmonių, gauna greit leidimą, užmoka narių mokesčių kiek kas išgali, nel po kelias dešimtis rublių tuli—vėl pasidaro fondas; iš to maitina pabėgėlius ir toliau. Nors angštai žmonės susisilgė, ant žemės guli, menkai pavalgė, — bytik po pastoge, bile tik badu nestimpa—džiaugiasi.

Nauji pabėgėlių buriu.

Nepraslinko pora savaitių po sutvarkymo pabėgėlių, kaip neužplūdar naujų, mažne antrą tiek. Dabar nors pasiusk, o nėra kaip besutalpinti klebono pavestoj salėj kelis šimtus žmonių. Lietuvių komitetas-galvoja, sukasi. Buvo nusamdytas butas prieglaudai vaikų miestelėnų—kema tenai dalį bobų su mažais vaikais; pakraštyj miesto samdo 2 vasarnamiu ir ten talpina, skaido pabėgėlius.

Prisipildė visi butai, o salė kaip pilna, taip pilna. Žino jau visi vežikai, kur lietuvius priima: kaip tik ant vakzalų kas lietuviškai dejuoja, neturįs kur dingti, tuoj vežikas pasiūkia, sakosi žinąs, kame lietuvius priglaudžia. Pasisodinęs vežman ir atveža pas Mikalojaus bažnyčią.

Taip nauji ir nauji pabėgėliai renkas, bašiausias žinias iš savo krašto atneša. Komitetui vargas tiek maitinti. Sveikiesiems vyrams suranda darbo, šiek-tiek uždarbio, mergaitėms tarnystes, siuvimus, skalbimus. Vis reikia sužinoti, palakstyti; komitetas šoruoja.

Lietuvių komiteto veikimas.

Matant tokį didžiausį žmonių vargą—nes visi pabėgėliai mažne vienmarškiniai, nuplyšę, kaip stovi iš ugnies išpuolę, ne tik maisto, bet ir apdaro reikalauja—, mūsų lietuviai užmiršta visus partyviškumus, visas pakraipas nuomonių; visi išvien, ar tai socialistas, ar kunigas, darbuojasi, rūpinasi pagerinti šiek-tiek pabėgėlių vargą.

Pirmininką išrinkome (nes ir aš komitete) labai darbštų, energišką žmogų — buvusį Dumos atstovą Andrių Bulotą. Sugabus ir išmanantis dalyką; daug žino, daug ryšių su visokiomis draugijomis turįs. Kaip besugebėdamas sukasi: iš valdžios, iš pašalinių, iš privatių draugijų po truputį išgauna, išplėšia lėšų pabėgėliams maitinti.

Su butais irgi pamažu susitvarkėme. Iš inžinieriaus Vileišio gavome po viso namo suterenas pabėgėliams dykai — keturi dideli namai ir virtuvė.

Ten sukimšom visas bobas su mažais vaikais — septyniolika bobų ir keturiasdešimt vaikų sutalpinom. Butuose nusamdytuose pakraštyj miesto, sutalpinom suaugusius ir senius apie du šimtu žmonių. Blaivininkų salėj pas Mik. bažnyčią intaisė prieglaudą prakutusiems vaikams, kurie mokinasi lietuvių dviklesėj mokyklų; tokių yra su mergaitėmis vakarinių kursų lankytojų daugiau šešių dešimčių. Tiek dušių išmaitinti ir aprėdyti reikia galvos. Pirmininkas su pasišventimū sukasi, ir vis užlenka. Sako: "Nereikia rūpintis, iškur pinigų gauni, bet reik mokėt gautuosius naudingai išleisti." Kiti iš komiteto, kas pinigų renka, kas aukas, kas drabužius, o pirmininkas išranda šaltinių, duoda patarimus, iškur ko pasisemti, kaip išgauti.

Taipgi pabėgėlių butams reikia prižiūrėtojų. Iš komiteto pasiskirstė, kam arčiau prižiūrėti vasarnamiuose suaugusius, kita—salėje mokinius, o man teko bobos su mažais vaikais. Mes savo bute prižiurim maistą, drabužį ir tvarką. Taip susitaisę gyvename jau ketvirtas mėnuo.

Provincijų padėjimas.

Sukamos taip į rinkį mieste. Bet girdint baisy pasakojimų apie provincijas, parupo lietuviams ir ten sužinoti. Igaliojo susirinkimas poną Bulotą pavaižinti, pasiūlyti po Suvalkų guberniją (jis pats suvalkie-tis). Išvažiavo. Užtrukęs apie dešimtį dienų, baisy pavėikšlus sumaikinimo šalies sugrįžęs papasakojo.

Liko nutarta platinti savo veikimą ir sodžiaus gyventojus šelpti. Sustatė istatus, padavė pavirtinti, pasitaręs su gubernatoriais paprašė leidimo šelpti nukentėjusį kraštą net keturiose gubernijose — Kauno, Vilniaus, Suvalkų ir Gardino; žinoma, tam savo veikimui reikalavo ir valdžios lėšų. Tą leidimą gavo, ir lėšų iš šen, iš ten, tikėjosi gauti. Prie to reikėjo daugiau darbininkų, daugiau veikėjų, platesnė dirva bus darbams praplėsti.

Kun. Olšauskas ir "Saulė."

Dabar, kad suprastum geriau, turiu truputį sugrįžti atgal, nes noriu tau nušviesti iš kitos pusės mūsų lietuvių darbų ir pasielgimus.

Kaip minėjau augščiaur, pradžioje karės visus gyventojus išvarinėjo iš Kauno, o pirmiausiai varė atsizymėjusius politikus veikėjus — advokatus, kunigus... Istaigos visos, tiek valdžios, tik privatiškos, taipgi turėjo prasišalinti. Tarpe išvartųjų pateko ir garsusis, jums žinomas, kunigas Olšauskas su visa "Saulė", nes jos namus, su tokiu vargu pastatytus, užėmė lignonbučiui. Tai gi kunigas Olšauskas su "Saulė" atsidūrė Vilniuje ir čia, nusisamdęs butą, įsteigė "Saulės" mokyklą ir kursus.

Laikė iškilmingo atidarymo "Saulės" mokyklos prieš gubernatorių ir daug kitų valdininkų, kunigas Olšauskas pasakė iškilmingą prakalbą, kurioj išreiškė ištikimybę valdžiai ir prizažėję savo mokyklos jaunimą auklėti nusižeminimo ir

paklusnumo dvasioje. Mokiniai pagiedojo valdišką hymną...

Visuotinas susirinkimas.

Dabar vėl grįšiu prie pirmos. Pirm gavus minėtąjį leidimą mūsų pirmininkui plačiai veikti šelpimu, tam prireikus daugiau darbininkų, buvo sušauktas visuotinas susirinkimas išrinkti didesnį komitetą, prirašyti daugiau narių. Paskirtą vakarą renkasi susirinkimui didžiausi buriu davatkinų ir namažas skaitlius kunigų su Olšausku prišakyj.

Prieš rinkimus pataria pirmininkas, kad reikia rinkti iš visų partijų įvairių pakraipų žmonių, kad komitetas išėtų bepartyvinis. Kunigas Olšauskas karštai pritaria, kad čia apie partijas nē minėti nereikia; pašalpos darbas šventas, visiems išvien turi rūpėti, vienybėj turi darbuotis ir tt.

Susirinkimo pirmininku išrenka Dumos atstovą Yčą, ir-gi amerikiečiams žinoma.

Prasidėjo rinkimai slapto balsavimu. Pradėjo nešti parašus nematytos, neregėtos moteris, davatkos. Sunešė arti šimto. Skaito balsus, mes ir išsižiojam: — mūsų Bulota nebalso. Kuniginiai po šešias, septynias dešimtis balsų, o Bulota — dvidešimt. Neužleko kandidatų, reikia dar rašyt — vėl Bulotos nėra!

Emėme žiūrėti pašaliais. Pasirodo, kad kortelės, išanksto parašytos, dalinamos davatkoms. Kunigėliai taip iškarščia, kad net be sarmatos balsu aiems, kas iš jų rašo, šaukia: Rašyk tą ir tą. Arba Olšauskas priėjęs prie vienos moteris barasi: "Tamsta už Bulotą balsavai — no!" Ta išsigandusi teisinasi: "Juk man kortelės buvo duodamos."

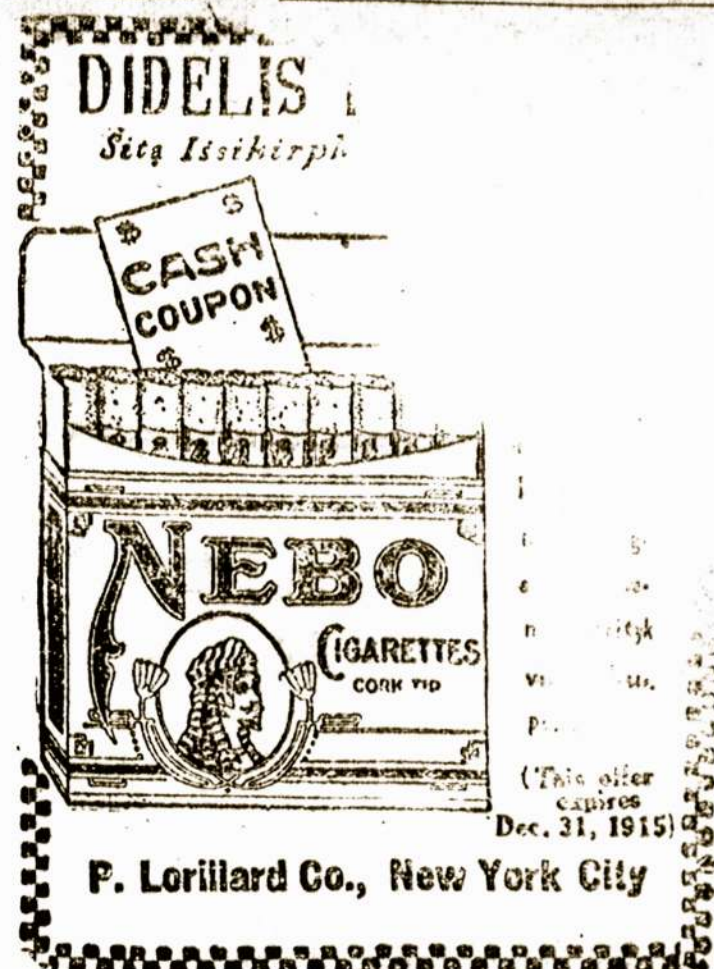
Na, ir tokiu budu mūsų pirmininką išmetė. Komitetas pakliuvo į kunigų rankas; tiesiai išplėšė iš Bulotos rankų; gatavas darbas paliko. Mes po laiku susipratom; mat, per daug užsitikėjom jų kalboms apie vienybę. Parodė mums "vienybę!"

Davatkinis komitetas.

Dabar prisimindami plėš nuo žmonių aukas per klebonijas, bažnyčias... o kiek jų gaus nukentėję — niekam nerodys. Aukas sijoja per politikos rėtį: kas pirmeivis, skaito "Ukininką" ar "Žinias," toks badu dvės, pašalpos negaus.

Naujo komiteto pirmininku išrinko Yčą; na, ir kitus į valdybą kunigams parsiдавusius arba ant dviejų kedžių sėdintčius. Tokius visus išsirinko, kuriuos galėtų už nosies vedžioti. Pašalpas gaus tikri katalikai, kuniginiai taisy sugriautus bažnyčių bokštus ar naujas statys. Dabar šelpimo komitete vien politika viešpataus, si-jota per katalikystės rėtį. Kunigas Olšauskas visiems nosis nusmaukė.

Parašiau tau visą istoriją, kad siųsdami kuomet pašalpą neįkištumet aukų į kunigų nagus bent jų kairieji. Nes delto jie veržiasi į pašalpos valdybą, kad tikisi iš Amerikos skatitų pasiūlyti. Prieš siuntimą pagalvokit ir su mūsų redakcijomis pasitarkit kur ir kaip savo pašalpą siųsti. Gerai žinoma, kad jiems ne žmo-

nių vargas rūpi, bet pinigai, aukos. Kaip toliau tas davatkinis komitetas veiks vėl tau parasyšiu.

Dvasiškijs komščia Lietuvoje.

...Bet nesitikiu, kad norėtum į tėvynę grįžti, nes pas mus per daug įsivyravusi dvasiškijs komščia tebeveikia, o jūs prapatę prie liuosybės — nesusi-rokuosite. O gal?... Pas mus pirmeivių, net socialistų tankiai virsta ant dvasyos šventos... Tur-but ir pas jus taip-pat atsitinka.

Pasilik sveikas, gal pasidarys lengvesnis susirašinėjimas, tikiuos tuomet gauti nuo tavęs tankiau žinią. Aš rašynėsiu na "chybil trafil," kaip ir dabar — gal gausi, gal ir ne.

Bučiuoju tave širdingiausiai, mylinti. Molina.

Farmos!

Galima lengvai įgyti su mažu kapitalu ir but neprigulmingu ir nebijoti bedarbės arba strai-ky, arba dirbtuvės ar kasyklose baisy susižeidimų. Atva-žiuk į Arkansas. Čia laukia tamstą neprigulmybė ir malonus ir sveikas gyvenimas mūsų lietuviškoj kolonijoje, kurioje jau gyvenam keletą lietuvių ir kas kartą vis atvažiuoja daugiaus ir perka žemę, tai kodel tamsta neatvažiuoji pas mus, žemės čia yra derlingos, del visokių javų, sodnų ir fruktų auginimo ir galvijų. Dabar tos žemės yra parduodamos pigiai ir ant lengvų išmokėjimų. Arti prie geležinkelio ir turgauų miestų ir gerų mokyklų del vaikų. Klimatas malonus, vanduo čystras ir sveikas, žiemos visai nėra. Čia augina dvejus javus ant metų. Kompanija padavuoja budinkus ir duoda ant lengvų išmokėjimų, jeigu kas to reikalauja; nereikia mokėti procentų nė takų per pirmus dvejus metus. Rašyk tai arba pats atsilankyk, gausi visokias reikalingas žinias. Mes tamstai prisiųsime adresu visų lietuvių čia gyvenančių, kurie tamstai viską aprašys teisingai apie tuos kraštus.

Arkansas Farms Company J. D. SIMANOVSKI

239 Railway Exchange. Chicago, Ill.

"Kova" Savaitinis Laikraštis

Geriausias darbo žmonių draugas ir užtarėjas. Per dešimt metų savo gyvavimo ir sunkios kovos su darbininkų priešais dar neišžengė iš tikrojo kelio, kuris veda darbininkus prie gerovės.

"Kovos" kaina metams \$2.00

Ta pati kaina ir užrubežiuose. Pažiūrėjimui vieną numerį prisiunčiame DYKAI. Rašydami laiškus, adresuokite sekančiai:

"Kova, 229 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.

Phone Drover 3354.

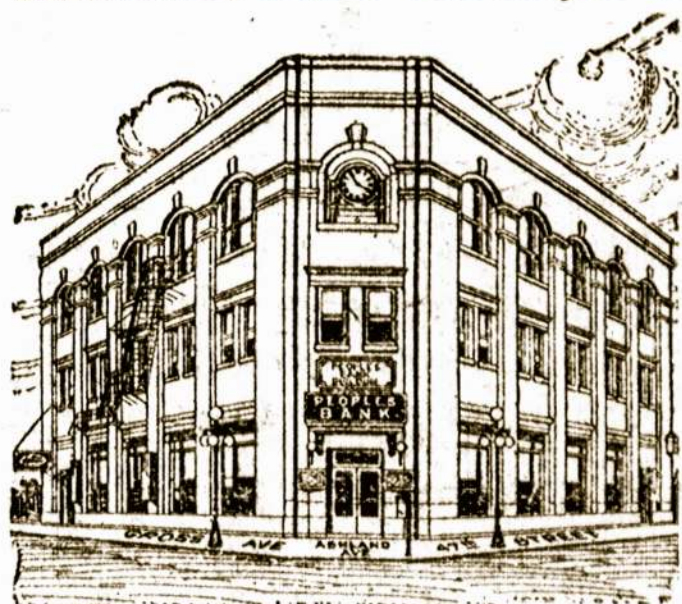
J. WERBALAITIS Generališkas Kontraktorius

2426 W. 45th Place, Chicago, Ill.

Jei kas norite budavoti namus ir neturite gatavo pliano, tai nesignailekite 5c, o sučėdysite kelias dešimtis dolerių. Mes statome namus medinius ir murinius už prieinamą kainą ir garantuojame visą darbą ant kiek tik savininkas reikalauja ir taipgi taisom senus namus.

Svarbus Pranešims Prapartieriams

DIDZIAUSIAS STATE BANKS Išskiriant vidurmesčio bankus, tapo paskirtas ir autorizuotas per Pavieto Klerką priimti užmokesčius už taksas ir išduoti paludijimus užmokėjimo. ATNESKITE mus Jūsų bilas už taksus. Sutaupinkite laiką ir važinėjimo iškašcius. Pas mus nereiks laukti. Musų Bankas priims mokesčius už taksus nuo 10 d. kovo iki 30 d. balandžio, nuo 9 val. išryto iki 9 val. vakare.

Mūsų kapitalas \$5,500,000.00

Valdininkai R. J. SCHLESINGER, Prezidentas WM. J. RATHJE, Vice-Prezidentas H. C. LAYCOCK, Vice-Prezid. ir Kasierius JOHN A. NYLIN, Kasieriaus padėjėjas LEON DRWENSKI, Kasieriaus padėjėjas E. NYLIN, Sekretorius ir Trusto valdinin.

PEOPLES STOCK YARDS State Bank 47-th St., and Ashland Avenue

INDIANA HARBOR, IND.

L. S. S. 204 kp. susirinkime, laikytame 28 dieną vasario, tarp kitų svarstė apie Lietuvos Šelpimo Fondą. Galop drg. St. Lakiakui patarus nuspresta parinkti aukų minčtan fondu iš vietinių biznierių. Tuojaus rūpesčių drg. St. Lakiako tapo gautas leidimas iš miesto valdžios; taigi ir buvo pakolektuota nuo karės nukentėjusiems. Aukavo šie biznieriai:

Toliaus buvo vaidinta komedija "Gaila Usų." Birutės lošėjai atliko savo užduotį pusėtinai. Tik gaila kad žmonių atsilankė neperdaugiausiai. Matyt ne visi atjaučia alkanus viengėnčius Lietuvoj, nes visas

Foto: A. Basso - Contrasto

Chas Zekas & Co.
127 N. Dearborn St., Room 808
Chicago, Ill.

Mēs mokiname dienomis ir vakarais. Dienomis nuo 9 val. ryte, vakšviesus, garu šildomas, šiltas ir šaltas karais nuo 7 val.

Garsinkitės "Naujienose"

STATE BANK OF CHICAGO
VIDURMIESTYJ.
KAMPAS LA SALLE & WASHINGTON STS.

LIGONIO ŠEIMYNOS PADĒJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuviai rašykītės prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokēdami po 30c. i mėnesį, gaunate iš S. L. A. pō \$6.00 i savaitę pašalpos ligoje.

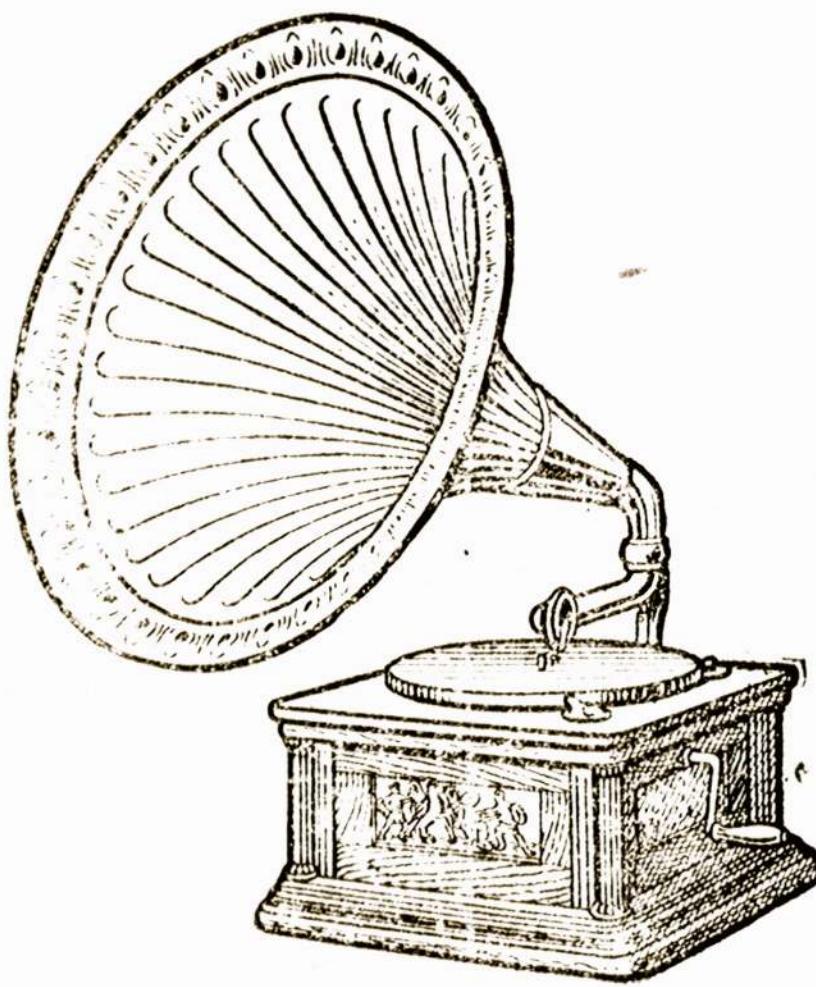
Reikalaudami informaciją, kreipkitės šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS, S.L.A. Sekr.
307 W. 30-th Street, :- :- New York City.

Prađžia 6 val. vakare. Inžanga 25c ypatai.

1. Binkėysis iš liandis daing, sutaisė P. V. Sarpalius, atlikis Brolių Sarpalių orkestras.
2. L.S.S. 138 kp. Vyru Choras po vadovystę p-lės Gijrijaūtės.
3. Kalba T. Kučinskis.
4. Deklamacija St. Staniliūte.
5. Solo: "Siuntė mane motinėle", sudainius J. Juknius, akompanijus S. Dilyus.
6. Solėdėlis priu: "Sunku man gyventi", atlikis Laisvos Jaunuomenės Choras.
7. Dainos P. Petruškaite.
8. Balaitių dūetas, skambins Aleksandra Gedviluite ir F. Petruškaite.
9. Deklamacija: "Lietuviškos svajonės" p-lė A. Galdikaitė.
10. Solo - smuika "Marta", atlikis F. Žemaitis.
11. Deklamacija: "Mėnė, aš mėnė", prištartė J. Graužinskaitė ir plano, J. S. Staniliūte.
12. L.S.S. 81 kp. mūsrus Choras po vadovystę J. Katiliaus.
13. Monologas K. Širvinskis.
14. Duetas: a) "Kad aš turėčiau tvirtą valią"; b) "Valio, Valiuzė" iš operos Bredis.
15. "Siemigutė" atlikis Ant. Zemačiūtė ir Salimija Staniliūte.
16. Solo: "Siekiant ant babliaukos ir dainuos rusiskai šokant 6 metu mergaitė" L. Krauze.
17. Choras Liet. Soc. Vyru Choras vadovaujant J. Katiliui.

po programą - Bilius ir Soklaid. Griėb Brolių Sarpalių Orkestra.

Tukstančiai Dolerių

Kasdien yra žmonių išleidžiami pasiklausyti garsių daininkų ir muzikos.

Be jokių ypatingų išlaidų galite girdėti savo namuose viską mūsų garsiuose gramafonuose, kuriuos parduodame už grynus pinigus ar ant išmokėsčių.

Po \$1.00 i mēnesi

3 menesiu Bandyas DYK A

24 ir 50 daininkų ir muzikališkų gabalėlių dykai. Raštiška gvarancija ant 15 metų. Rašyk mums, reikalaudamas mūsų nemokamo gražaus iliustruoto katalogo.

ROYAL PHONOGRAPH CO.

91 E. 4th Street. Dept. 48 New York, N. Y.

Broli Lietuvi!

Mes patīs siuvame visokius drabužius, siutus, overkotus uniforminius, taipgi darome ant užakymų, todėl mes galime viskas daug pigiau, nes mes nieko nemokame j. kiems perkuf čiams. Gražiau
siutai nuo \$10 00 iki \$50 00 k. kių niekad negausite joks kitų krautuv.

Skrybeles, Vyru Skabiniai, Vyru ir Vanku četrukai. Visi mus
 tavorai yra atlikti unijistų darbininkų ir turi unijos žymę-label. **Me**
 užganėdin^{me} kiekvieną ir užganėdinsime jus.

Lietuvis
JUOZAP. J. DAILYDIS
Tarn 18 ir 19 Gat.

Visuomet Jums maloniai
 patarnaus

**Ar Jums reikalinga Siutas,
Overkotas, Čeverykai ar
Skrybėlė?**

1853-1855

Blue Island av.
Tarp 18 ir 19 Gat.
Chicago, Ill.

Telephone Canal 1198

NAUJIENOS

Published daily, except Sunday, by Lithuanian News Publishing Company, Inc. Address, Naujienos, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone, Canal 1506

Terms of subscription: In Chicago, by carrier, per week 12 cents; by mail, one year \$6.00. Outside Chicago, by mail, one year, \$6.00.

Entered as Second-Class Matter March 7, 1914, at the Postoffice at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

Pirmas Lietuvos Dienraštis Amerikoje. Tiesa iš Chicago kasdien. Iškiskiant Nedėlionius. Leidžia Naujienų Bendrovė.

Prenumeratos kainos:
Chicagoje — per išnešiotojus 12 centų savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje metams \$6.00, pusę metų \$3.50. Kitur, ne Chicagoje, metams \$7.00, pusę metų \$4.00.
Ties mėnesiams \$1.75
Dvi mėnesiams \$1.25
Europoje, metams \$7.00
Pavienių dienraščio numerių kaina 2c.
Adresas: Naujienos, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas, Canal 1506.

Redakcijos Straipsniai

AUDRA PRUSŲ PARLAMENTĖ.

Iš Londono atėjo žinia, kad Prūsų landtago posėdyje 12 d. kovo buvę nepaprastų senų. Socialdemokratų frakcijos vardu kalbėjęs Dr. K. Liebknecht ir kuoaštariausiai kritikavęs valdžią. Jo kalbos laiku demonstratyviškai išėjo iš salės konservatoriai, laisvieji konservatoriai, nacional-liberalai (tautininkai) ir centro (katalikų partijos) atstovai. Kuomet buvęs paduotas biudžetas nubalsuoti, visi socialdemokratai balsavę prieš jį, lenkų ir danų atstovai susilaikę nuo balsavimo.

Tiesioginių pranešimų iš Vokietijos apie tuos dalykus nėra; matoma, nepraleidžia cenzūra. Liebknecht'o kalba, kaip sako telegrama iš Londono, esanti išspauzdinta dideliu anglų laikraštyje "Manchester Guardian". Iš jos turinio galima spėti, kad priešinę valdžiai visos socialdemokratų frakcijos balsavimą iššaukė atžargiai, jokių reformų neprileidžianti Prūsų valdžios politika.

Lantago frakcijoje, kaip ir visoje Vokietijos socialdemokratų partijoje, yra dvi srovės — radikališka ir oportuniska. Buvo galima tikėti, kad pastaroji srovė tokiam momente, kaip dabartinės karės laikas, nenorės rodyti savo priešingumo viešpataujančiai sistemai ir balsuos už biudžetą. Bet valdžiai buvo pastatyta reikalavimas, kad ji duotų reformas, kurios pagerintų darbininkų klesos padėjimą; ypač, kad ji sutvarkytų demokratiškiau rinkimus į Prūsų parlamentą. Vienok valdžia ne tikai neduoda jokių reformų, ji net ir žadėti nieko nesutinka. Tada ir privertė socialistus visus kaip vieną išreikšti nepasitikėjimą valdžiai ir atmeti biudžetą. Tur-but ne be pamato buvo socialdemokratų pasielgimas, jeigu net tokie taikūs žmonės, kaip lenkų ir danų atstovai atsisakė duoti savo balsus už biudžetą.

Telegrafas praneša, kad "Varwaert", centralinis Vokietijos socialdemokratų partijos organas, pritaręs lantago taktikai. Jisai sako, kad socialdemokratai nuolat grynę tą mintį, jogei žmonės būtų niekuo-

met neprileidę prie dabartinės karės, jeigu jie būtų turėję daugiau galės šalies valdyme ir įstatymų leidime. Iš to socialdemokratai išveda teisę reikalauti, kad būtų padaryta demokratiškesnė Vokietijos užsienio politika, ir lygiai kaip vidutinę šalies politiką.

Taigi tas, kam rodėsi, kad karė panaikinusi Vokietijoje klesų ir partijų priešingumus, gali dabar įsitikinti, jogei jisai klydo. Juo karė tęsiasi ilgiau, tuo smarkiau veržiasi į viršų kova valstybės viduje. Tas pats dedasi juk ir kitose šalyse. Ir jau viena tai, jei ne kas kita, liudija, kad karė perdaug ilgai tęsies negali.

APŽVALGA

Socialistų laikraštis "Hamburger Echo" rašo, kad Vokietijos socialdemokratų reichstago frakcija 2 d. vasario priėmusi sekamą rezoliuciją apie Liebknechto balsavimą:

Frakcija pritaria frakcijos valdybos užreikšimui, kuris buvo 2 gruodžio 1914 m. padarytas dėl Liebknechto balsavimo. Ji kuoaštariausiai pasmerkia Liebknechto prasižengimą prieš discipliną.

Ji pripažįsta, kad paskleistasis jo balsavimo pamatavimas griežtai nesutinka su vokiečių socialdemokratijos reikalais.

Ji pasmerkia taip-pat Liebknechto išplatintą užrubežyje žinias apie prietikius partijos viduje.

Kadangi frakcija, sulig organizacijos statutu, neturi teisės daryti tolimesnių žingsnių, tai galutiną sprendimą ji palieka artimiausiam partijos suvažiavimui.

Šita rezoliucija buvo priimta 65 balsais prieš 26. Iš jos matyti, kad Liebknechtas nė iš frakcijos, nė iš partijos nėra išmestas, kaip skelbia tuli laikraščiai. Jam duota tikai aštuon papeikimas už partijinės disciplinos sulaužymą.

Moteryų Skyriuje "Kova" paduoda labai indomų skaitlinių apie moterų uždarius Suvienytose Valstijose. Štai keletas ištraukų:

Saldainių išdirbystėje. New Yorke vidutiniškas darbininkės savaitinis uždarbis \$5.85. Bet pusė darbininkių toj išdirbystėje dirbdamos neuždirba dar ir tos sumos. Tyrinėti toj išdirbystėje dirbančių 5,020 moterų ir 3,779 merginų ir bevyrių (našlių) ir persiskyrusių? "N." Red.) moterų. Darbininkė, norinti uždirbti 15c į valandą, turi apvilkti šekaladinu apvalkalu 720 saldainių (cukerkų), kitaip pasakius — 1 saldainį į 5 sekundas laiko.

Toliau seka **konservų išdirbystėje.** Čionai —

darbininkių mokestis yra: 7, 8 ir 10 centų už valandą. Sezono metu darbo valandos nuo 12 iki 19½ į dieną, arba nuo 72 iki 117½ valandų į savaitę... Tų darbininkių savaitinė alga vidutiniškai \$4.53. Viena darbininkė už 90 valandų darbo gavo \$6.75.

Departamentinių krautuvių darbininkės gauna vidutiniškai po \$7.00 savaitėje. **Verpimo pramonijoje** moterų algos už 53 val. darbo savaitėje \$6.00 iki \$6.99 — Naujoje Anglijoje; o pietinėse valstijose algos puola net iki \$2.00 savaitėje.

Pagalios rubų stuvimo pramonija —

Chicago, Philadelphia, Baltimore, Rocheter, ir New York miestuose dirbančių moterinkių 37% uždirba mažiau \$5.00 į savaitę; Chicagoje 84% uždirba mažiau \$6.00 į savaitę; 15% — mažiau kaip \$2.00 į savaitę.

Kaip gali moters darbininkės išgyventi, gaudamos tokias algas? Tyrinėjimo komisija apskaitliavo, kad savaitėje vienos darbininkės gyvenimas kaštuoja mažų-mažiau \$5.90.

"Keleivis" pastebi, vieną keistą nuomonę pas lietuvius:

Pas lietuvius yra įsigyvenusi labai keista nuomonė. Jeigu vienas asmuo nueina pas daktarą, samdosi advokatą, perkasi knygą arba užsirašo sau laikraštį, tai jis išsiima pinigų ir nesidėrėdamas užmoka tiek, kiek jam pasakoma. Bet jeigu tokių dalykų prireikia organizacijai, kuri galėtų daug lengviau užsimokėti, negu pavenis žmogus, tai reikalaujama visko dykai. O jeigu jau ne dykai, tai nors per pusę pigiau. Kalbėtojai, referatų skaitytojai ir kitokie apšvietos platintojai turi dirbti iš pasišventimo. Jeigu kuris reikalauja atlyginimo, tai toks jau yra biznierių ir jį jau kreivai žiurima.

Po to "Keleivis" nurodo vieną atsitikimą, kur socialistų kuopos atsisakė kvesti referentų delto, kad ji pareikalavo po \$3.00 atlyginimo už dieną.

Zinoma, kad tai yra keista ir klaidinga nuomonė. Už darbą, jeigu jisai yra naudingas, reikia mokėti, nės kitaip darbininkas neturės kuo gyventi. Jeigu-gi reikalauti, kad apšvietos darbą atliktų žmonės, kurie turi atliktamui nuo savo nuolatinio užsiėmimo laiku, tai tokie ir vaisiai bus to darbo.

To klaidingo protavimo priežastis ve kame: mūsų žmonės žiuri į apšvietos darbą, kaip į prigulinciją jiems almužną iš mielaširdingų inteligentų. Jie nemato nieko pažėminančio maįtinti savo dvasią išmaldą.

Skaitytojų Balsai

APIE TAUTOS TARYBĄ.

Aš pastebėjau "Naujienų" redakcijos paraginimą, kad skaitytojai išreikštų savo nuomones apie *tautos tarybą* — ar jį lietuviams reikalinga?

Mano numanymu, taip. Tautos taryba reikalinga, nes mes suvienytom spėkom daugiau galėtume nuveikti, negu kaip dabar, kad esame pasidalinę į tris skyrius, — butent: Lietuvos šelpimo darbe, ateivybės reikalų pagerinime, o gal dar ir bedarbei arba streikams ištikus jį galėtų pagelbėti mums.

Paimkim pavyzdį iš ukininko gyvenimo: jeigu visa jo šeima gerai sugyvena ir jis su savo šeimyna, tai jam gerai klostasi; o jeigu nesugyvena gerai, tai, žinoma, jisai visuomet pasiliks su darbais ir jį jo kaimynai su savo gyvuliais apmims.

Regis, tas pats ir su mumis yra: kadangi mes nesugyvenam gerai, tai mūsų kaimynai (kas jie? Red.) pasinaudoja mūsų silpnumu, mindami mus,

nelyginant kaip anie kaimynai gyvuliai nesuvalytus javus. Mes tur-but ir pasilikom taip toli nuo kitų tautų mokslu delto, kad tarp savęs nesutinkam.

Man rodos, kad tautos taryba, jeigu būtų įsteigta, daug padėtų mums iškilusius nesusipratimus išrišti. Tą darbą galėtų geriausiai atlikti mūsų didžiosios ir mažosios organizacijos, apsvarysdamos susirinkimuose.

(Teiksis ir kiti mūsų skaitytojai pasakyti, ką jie mano apie tą dalyką. Redakcija.)

MUSŲ PAREIGA.

Prasidėjus karei Europoj, kito sumanymai, kad sušelfti mūsų brolius, kurie nukentės nuo karės Lietuvoj. Plačiai prabilo ir mūsų spauda, nurodydama, kad, idant tas darbas būtų varomas pasekmingiau, reikia jį dirbti bendromis visų Amerikos lietuvių spėkomis. Nutarta šaukti visuotiną seimą New Yorke.

Bet kunigija pabijojo, kad progresiviskieji elementai nepaimtų jame viršaus ir todėl atskirai nuo kitų srovių šaukė savo suvažiavimą Chicagoj. Tautininkai-gi ir socialistai susivažiavo kiek vėliau. Bet ir čia kilo nesusipratimai, ir dalis delegatų tuoj po seimu su tvėrė savo "bepartyvišką partiją", ir savo fondą.

Taip dabar yra trys fondai: vienas kunigų, kitas taip vadinamos "bepartyviškosios partijos" ir trečiasis bepattyviškas, pažangiosios visuomenės dalies fondas. Tan trečiajan fondan daugiausia aukauja darbininkai, todėl reikia žiūrėti, kad ir pasiųsti to Fondo pinigai tikrai tektų darbininkams, kurie likosi dėl karės be pastogės ir be duonos karnio.

Beto mes turime neužmiršti, kad po karės gali kilti Rusioj, o podraug ir Lietuvoj, revoliucija. Tad privalome pamislyti ir apie tai, kad ir tam reikalui būtų kuo pagelbėti.

P. E. Ruzauskiutė.

"Naujienų" Kursai Plečiasi

Serėdoje, 10 kovo, buvo pirmas susiėjimas mokinių Stamford Parko salėje. Jų buvo apie 40. Mokytojas drg. A. Lalis, net nustebo, radęs tokį burį. Suprato, kad jam darbas bus nelengvas, bet, kartą pasišventęs naudingam darbui, jam linksmiau jaučiasi, kuomet tas darbas neša juo didesnę naudą.

Nuo pamedėlio, 15 d. Kovo, drg. D. Lalis mano įvesti pirmame "Naujienų" skyriuje dvi klesas. Pirmoji klesoje gatlės mokintis tie, kurie lietuvių gramatikos dar nėra mokinęsi; antroje — bus mokinama gramatika ir sintaksė. Lekcijos bus pamedėlio vakarais nuo 7:30 iki 9:30 Stamford Parko salėje, kampas 14th Pl. ir Union Ave. Parkas aptvertas augstu muru; įėjimas iš 14th Pl.; ant pirmo floro, vidurinėje didžiojoje salėje.

Atėikite visi norintieji mokintis lietuvių kalbos ir rašybos.

Antras "Naujienų" kursų skyrius prasidės serėdoj, kovo 17, 7:30 val. vakare Henry Booth House salėje. Bus mokinama retorikos. Mokytojas lietuvių ir kitų kalbų žinovas Kl. Jurgelionis.

Nepraleiskite ir šių indomų lekcijų, kurios taip-gi tęsis re-

guliariškai po vieną kartą savaitėje, serėdomis, iki gegužio mėnesio pabaigos.

Komisija.

Keli žodžiai apie Kanados Ukes

Į šiaurę nuo North Portal randasi dailios su gerai išdirbta žeme anglų ukės. Bet į šiaurvakarių pusę yra da dieli plotai visai neapgyventos žemės. Kitados tos vietos buvo vandens apsemtos, dabar ten gana akmenuotos vietos, bet su derlinga žeme ir puikiomis ganyklomis karvėms ir arkliams. Pagal Suvienytųjų Valstijų rubežių girių visai nėra, auga tik maži karklai, nes girios čia negali išaugti, kadangi beveik kas metai žolė tose vietose nudega.

Tečiau, jeigu norima ukę užvesti, tai čia daug lengviau įsitaisyti ją, negu kur-nors miškuose, nes nereikia nei medžių kirsti, nei kelmų rauti — apvalyk tik vietą, kurią nori dirbti nuo akmenų ir ark žemę.

Įsitaismui ukės Kanadoj reikia taipgi didelių turty; kad tik turėtum pinigų nusipirkti bent porą arklių ir nors vieną karvę, ir tuomet gali jau pradėti gyvenimą ant ukės; žinoma, reikia taipgi turėti pinigų pirmų metų pragyvenimui, iki tam laikui, kol pradirbsi šiek tiek savo ukės lauką.

Bet užtai žemė čia duodama beveik visai dykai — už šimtą šiašiasdešimt akierių reikia mokėti tik šešis dolerius. Tiesa, Kanados valdžia atiduodama žemę taip pigiai, reikalauja, kad bėgyje šešių metų būtų išdirbta nors trisdešimt akierių. Tečiau jei kas ir neįstengtų į laiką išdirbti tiek daug, tai ukė nebuna atimama, by tik apėmusi žemės plotą ypata gyvenyti ir dirbtų ant jos. Vienok, kad gavus tuos šimtą šešiasdešimt akierių pilnon nuosavybėn, reikalaujama, kad jau būtų išdirbta ne mažiau, kaip trisdešimt akierių. O po to su žeme gali daryti, ką tik sumanai — nori parduoti, nori atiduoti; ji tampa pilna išdirbėjo nuosavybe.

Taigi ir lietuviai gali šioje šalyje įgyti didelius plotus neblogo žemės, jeigu tik turės iš ko arklius nusipirkti ir nors, kol susilauks savo ukės vaisių, pragyventi, nes darby Kanadoje ypač žiemos laiku, sunku gauti.

Ukininkams Kanadoje patogumų daug, ypač su gyvuliais, kadangi čia randasi plačios dar niekieno nepasivaisyntos pievos.

Vincas Keistulis.

Veido milteliai (Pauderis)

Nors plačiai vartojami Amerikoje veido milteliai arba "pauderis" kartais iš senos moteriškos padaro "jauną lėliutę," bet iš higieniško atžvilgio jie yra kenksmingi, ypač pigiosios rūšies — perkami dešimtukuose štorialiuose, ar kokio nors vietoj "ant sale." Kenksmingi jie delto, kad turi nuodingų medžiagų arba tokių dalelių, kurie kenkia akims. Štai ką žinovas tame dalyke sako:

"Per keletą metų okulistai patėmijo, kad tankiai jų pacientai, išimtinai moteris, skundžiasi, kad negalį priderančiai akis vartoti ir antakiuose jaučia nuolatinį niežėjimą. Lengvas akių patrynimasis tikrai padidina niežėjimą. Iš akių nuolatatos varva giltus skystimas, kuriame mikroskopas parodo mažutėlius kristalus."

Tiktai paskutiniu laiku, kuomet okulistai pradėjo mikroskopą naudoti, teko patirti, kad minėti kristalėliai paeina iš ryžių, kurie yra vartojami pauderio padarymui. Moteris, baldindamos veidus, į akis pritaško smulkutėlių ryžių miltelių, kurie paskui ir padaro akių uždegimą. Ypač moteris, kurios vartoja pigius kailėlius pauderiu įtrinti, greičiausiai aprašytu budu nuskriaudžia savo akis. Kailėlis, "chamois" vadinamas, yra atsakančiausias veido baltinimui, nes nesukelia daug dulkių.

Be to pauderiuose užtikinama tokių nuodingų medžiagų, kaip arsenikas. Žinoma, juo pauderis pigesnis, tuo jis ir prastesnis iš visų pusių.

Kadangi pauderis jokių būdu negali moteries veidą pagrazinti ir kadangi ypotos budas ir apšvietimas turėtų būti labiau guodojamas už visokias "grazybes," — todėl lai gražioji lytis man atleiddų, jei aš pasakysiu, kad protinga moteris neprivalo pauderį vartoti.

A. J. Karalius.

Karalių konvencija.

Dar tris metai nepraejo, kaip karaliai, Viennos mieste suvažiavę, taip Ralbejo ir žmonijos buvį svarstė.

Rusas tarė: "Ką darysim, kad muzikai pirmyn žengia? Kaip mes juosius numalšinsim? Mus nuo sostų mest jie rengias!"

Tuomet sako Austrijokas: "Juk mes turim daug kareivių! Antai tavo viens kazokas išmuš niekšų, kiek tik reikia."

Vokietys tad jiems atsako: "Ar nežinot kas daryti? Žengti pirmyn nebus tako: Reikia kardu juos žudyti!"

O Anglikas taip prabilo: "Laikas karę jau pradėti. Cicilikai visur kyla, Ima kinkos man drebėti."

"Tad pradėkim greičiau karę. Kilti niekšam nebus laiko. Jiems ant keršto mes nutarę. Išnaikinsim juos be saiko."

Meiliai pratarė Francuzas: "Gaila tiek žudyt žmonijos! Juk pražus daug neteisingai. Nuo kardu ir kalavijų."

Vokietys jam greit atkrito: "Nėr galėt ko tų galvijų! Žvėrimis jau jie pavirto. Nė valdžios mus nesibijo."

"Ar nežinot: žemėj mano Ima viršų cicilikai; Jie tuoj sostą griauti mano. Viešpataus tada muzikai."

"Donner Wetter! — vėl suriko. Pradėt karę kuoveikliausiai! Tur neb'likti cicilikų. Išžudysim juos pirmiausiai."

Su tuo visi ir sutiko, Kaip jiems Vokietys kalbėjo. Sostai tvirti pasliko, Karės gaisras prasidėjo.

Taip bežudo milijonus. Nekaltųjų jaunikačių; Pievas, girias ir dirvonus Užliej' asaros našlaičių.

Taip Europos visos šalys, Karės apimtos, liepsnoja. Kraugeriai-gi džiaugties gali: Kaip jie nori, taip ir stojas.

Lankelis.

Redakcijos Atsakymai

A. M. Straipsnelį apie apgarsinimus tuo tarpu atidedame; sunaudosime prie progos. F. Stasukeviui. Del vietos stokos negalėjome indėti; tilps vėliau.

M. M. Dovidaičiui. Ačiu. Burnsdaičiui II. — Telpinama ankščiau gautą žinutę, todėl Tamstos korespondencijos negalėsime suvartoti.

Krikštynos

Oktavas Mirbo

Vaikas gimė labai silpnas, ir motina panorėjo apkrikštyti jį pirmą negu pati aplaikys nuo kunigo apvalimo maldą po gimdymui. O tečiaus ji taip tikėjosi, kad pati bus prie krikšto, pati palydės į bažnyčią savo dukrytę, parėdys baltas kaspinais! Bet maža silpnas esybė ką-tik kvėpavo, ir nežinia kas galėjo atsikelti su ja kiekvieną minutę. O jeigu pirmiausia tokie mažulysčiai, tai reikia, kad jų dušlės būtų tiesiai į dangų, prie angelų. Jos dukrytė taipgi galėjo umai numirti. Ji gimė su suraukšlėta oda, kaip pasenusi žmonės, ir su pamėlynavusiu veideliu, nenorėjo imti kruties ir vis raukšlės ir rėkė. Reikėjo pasilegti išmintingai. Kaimynystėje surado krikšto tėvą ir krikšto motiną, ir taip popiet išėjo į parapijinę šventos Onos Oreiškos bažnyčią.

Vienam tos bažnyčios kunigui dar išryto buvo pranešta, kad bus krikštynos.

Reikia pasakyti tiesą: beturčių krikštynos esti taipgi liudnos, kaip laidotuvės kokio nors valkatos. Patarnaujanti senelė kaimynė nešė vaiką, susuktą vistikluos. Jisai visą kelią rėkė po savo musulnu uždėtu kaip del tokiuos svarbios iškilimės. Krikšto tėvas mėlyname žipone, apsiutame mašatū, ir krikšto motina, išiegnė kepuraitėje,ėjo paskui senelę; toliau žingsniavo tėvas, apsilvilkęs senobiniu siauru nudėvėtu surdoku. Be tų keturių žmonių, nebuvo daugiau nė giminių, nė draugų; nebuvo nė skaisčių kaspinių, nė muzikos nei linksmosios procesijos. Oras buvo apsiniaukęs. Ženklas kokio-tai neišreiškiamo liudnumo gulėjo ant rausvų mažų krumelių. Kuomet jie atėjo į bažnyčią, kunigo da ten nebuvo. Reikėjo laukti. Podžiai puolė ant kelių prieš šventos Onos paveikslą ir pradėjo melstis; senelė supo verkiantį vaiką, maišydama savo maldas su lopšinių dainų niuoniavimu; tėvas žvalgėsi į pilorių skliautus, į visą žvargusį ir auksą, kurie kaip sulig raganiaus pamojimo, kilo čia ant neišbrendamo bedalės šalies skurdo.

Moteris atsiklaupė prieš paveikslus, ir beveik prisiglaudus prie spalvuotų plytų, meldėsi. Jos murmėjimas, panašus į tolimą putpelės balsą pievoje vakarais, ir barškėjimas ražančiaus sklydo tarsi pilstomų grūdų čiuzėjimas tamsios ir išdidžios bazilikos tyloje.

Pagalios, pasivėlavęs visa valanda, atėjo kunigas, — visas raudonas, nekantriai rišdamas raiščius savo kapos... Jis buvo blogame upe, kaip žmogus staiga atitrauktas nuo pietų. Metęs panikinantį žvilgsnį ant vargingos poros, kuri nežadėjo gero pelno, kunigas atsiskuko į tėvą:

— Kaip tu vadinies?
— Lui Moren...
— Lui Moren? Moren... čia nėra tokios pavardės... Lui Moren... Tu ne vietinis?
— Ne, tėveli...
— Ar tu — krikščionis?
— Taip, tėveli...
— Krikščionis... krikščionis... ir tavo pavardė Moren?... Ir tu ne vietinis!... Hm... hm! Nieko nereikia... Iškur tu?
— Aš iš Anžų...
— Bet tai jau tavo dalykas... Ką tu čia veiki?

— Aš tarnauju už sarga pono Liubeko dvare, štai jau du mėnesiu...

Kunigas patraukė pečius ir sumurmėjo:

— Ponas Liubekas geriau padarytų, jei samdytų sargus savo dvarui iš savų žmonių, o ne vestų apilinkės į pasileidimą su tais ateiviais... žmonėmis, apie kuriuos nėra žinios iš kur jie atsirado... štai, pavyzdžiui, aš nepažįstu tavęs! O taipgi ir pačios...
Ar tu — vedęs?

— Žinoma, vedęs, tėveli! Aš jums jau įdaviau per pasiuntinį popieras, reikalingas prie atlikimo krikšto.

— Vedęs... vedęs... lengva pasakyti... Tavo popieros? Tai lengva padaryti. Žodžiu, pasiūsiu... Kodel tavęs niekuomet nematyt bažnyčioj? Tu niekuomet neatsilankai į bažnyčią, taipgi nė tavo pati, nei niekas iš tavo namiškių?...

— Nuo to laiko, kaip mes čia, mano pati vis sirgo; ji neatsikeldavo iš lovos, tėveli... ir be to daug darbo namie...
— Tu nedorėlis, štai ir viskas... bedievis, galvažudys... Ir tavo pati — taip pat. Jeigu tu paslytum mūsų užtarėjai šventai Onai tuziną, žvakių, tai tavo pati nesirgtų. Tai tu prižiūri karves pas poną Liubeką?

— Taip, tėveli, su įsų paveikslu.

— Ir sodną taipgi?
— Taip, tėveli.

— Gerai... tu vadinies Moren... Žodžiu, tavo dalykas... Paskui umai atsikreipęs prie senelės, jis liepė nuimti nuo vaiko kepuraitę ir atsegti marškinėlius.

— Berniukas ar mergaitė? Kokios lyties vaikas?

— Mergaitė, brangi mažytė — girgždančių balsu atsakė senelė, — malonus Dievo kudiškis. Jos nemiklus pirštai niekaip negalėjo atristi kepuraitės kaspinių.

— O kodel ji taip rėkia... Ji nesveika?... Bet — jos dalykas... Na greičiau!...

Kepuraitė buvo pagalios numatą, pasirodė vaiko galvukė su raukšlėtu pliku kiaušu... Iš abiejų pusių kaktos, apie smilkinius, matėsi mėlynos dėmės.

Kunigas, pamatęs tas dvi dėmi, suriko:

— Bet ši mergaitė atsirado ant svieto nepaprastu budu?

Tėvas papasakojo kaip buvo:

— Ne, tėveli... Motina ką-tik nenumirė. Vaiką išmė rėplėmis... Doktoras sakė, kad reikės išiminti vaiką dalimis... Per dvi dienas mes labai buvom susirupinę.

— Na galu-gale ar perskaitė del jos, kada ji gimė, krikšto maldą?

— Taip, tikrai, tėveli. Labai bijojome, kad ji neišgyvens.

— O kas skaitė maldą! Akusėrė?

— O ne, tėveli... Doktoras Diurand.

Sulig tuo žodžiu kunigas užsidegė:

— Doktoras Diurand? Ar gi tu nežinai, kad doktoras Diurand bedievis, galvažudys... kad jis girtuokliauja ir gyvena su savo tarnaitė... Ir tu manai, kad doktoras pakrikštijo tavo dukterį? Kvaily tu toks!

Ar tu žinai, ką padarė jis, tas galvažudys, tas bjaurybės su tavo duktere — ar žinai?!

Jisai įleido velnią į tavo dukterį... Dabar tavo dukterijje sėdi pikta dvasia... Delto ji taip ir rėkia... Aš nenoriu jos krikštyti...

Kunigas persižegnojo, sumurmėjo kokius tai lotiniškus žodžius tokio rustu balsu, kad žodžiai labiau buvo panašūs į keiksmą, ne į maldą.

Tėvas stovėjo tylėdamas, nusigandęs su plačiai atverta burna.

— Na, kų tu žiuri į mane su tokia kvaila išvaizda? — bumbėjo kunigas. — Aš tau sakiau, kad aš negaliu krikštyti tavo dukters... Supranti? Nunešk ją ten, iš kur ji atėjo... Mergaitė, kurioj gyvena nelabasis... Tai tau pamokini-mas, kitą kartą pašauk daktarą Morreka... Gali eiti prie savo karvių... Morenas, Diurand, pragaras ir kompanija... Morenas gniaužė rankomis kepurę ir nusimines kartojo:

— Tai negalima... negalima... Ką gi daryti? Kunigas pamastė valandėlę ir paskui ramiu balsu tarė:

— Klausk-gi... priemonė gal-būt yra... Aš negaliu krikštyti tavo dukters, kol joje slėpiasi nelabasis... Bet aš galiu, jeigu tu nori, išvaryti nelabąjį. Tik tai kaštuos dešimt frankų... Dešimt frankų?... sušuko su pasibaisėjimu Morenas.

— Dešimt frankų? Tai baisiai brangu... baisiai brangu... — Na gerai, numesime penkis frankus del tavo neturtingumo... Tuojaus tu man duosi penkis frankus. Po pjuties tu man atneši puspurgė bulvių, o rugsėjo mėnesį dviliką svarų sviesto... Sutinki ant to?

Morenas kelias sekundes nusimines krapštė galvą, paskui tarė:

— Ir be to jūs ją da pakrikštysite?

— Ir be to aš ją pakrikštysu. Sutinki, ką?

— Labai daug išlaidų... — murmėjo Morėnas — daug išlaidų...

— Ar sutinki-gi pagalios? — Taip... Bet visgi labai daug išlaidų... Tada kunigas pabrūkė ranka per vaiko galvą, padaužė jam per pilvelį, pasakė kokius-tai lotiniškus žodžius, padarė ore kokius tai juokingus mosavimus.

— Na, — tare kunigas, — velnias išvarytas, dabar galima mergaitę pakrikštyti.

Paskui vėl tardamas latiniškus žodžius jis pašlakstė jos kaktą, indėjo grudelį druskos į burnelę, persižegnojo ir linksmai tarė:

— Na, dabar ji krikščionė ir gali mirti.

Perimti jausmu kokios tai neaiškios baimės, jie grįžo namo, tylėdami, žemai nuleidę galvas. Senelė ėjo prišakyj, su vaiku, kuris vis dar rėkė; podis ir podė ėjo paskui ją. Tėvas ėjo paskui visų.

Artinosi ukanotas vakaras, pilnas neaiškių reginių. Tik nuo augstumos bokšto, tarsi šmėkla, matėsi stovyla šventos Onos užtarėjos bretoniečių, paslaptingai ir pašiepiančiai išsi-skirdama prieblandoje.

S. Pabarška.

Suimtas Bernardas Montvidas ir Petras Krakus

Juodu intariami kun. Žebrio Užmušime.

Mūsų skaitytojai prisiuntė mums "The Evening Journal" iš Wilmington, Delaware, ir iškarpa iš Philadelphia's "Evening Ledger." Iš jų matyt,

kad Wilmingtone yra suimtu du lietuviai, Petras Krakus, arba Melba, ir Bernardas Montvidas, alias Charles Morris arba Moras. Krakus — Melba, kada policija norėjo jį areštuoti, vieną policijantą nušovė, o tris sunkiai sužeidė. Slaptoji policija tyrinėja, ar Krakus su Montvidu tik nebus kun. Žebrio ir jo gaspadinės užmušėjai.

"Evening Ledger" sako, kad New Britaino klebonas buvęs nušautas tokiomis pat revolvėrio kulkomis, kokias vartojo Wilmingtone Krakus. Kunigas ir gaspadinė buvo po pašovimo prismaugli virvėmis; pas P. Krakusą ir B. Montvidą rasta taip pat virvių.

New Britaine da keletas žmonių gavę grasinančius laiškus, parašytus ant "typewriter'io," pas Montvidą — Morasą užtikta "typewriter," kuris rašo tokiomis

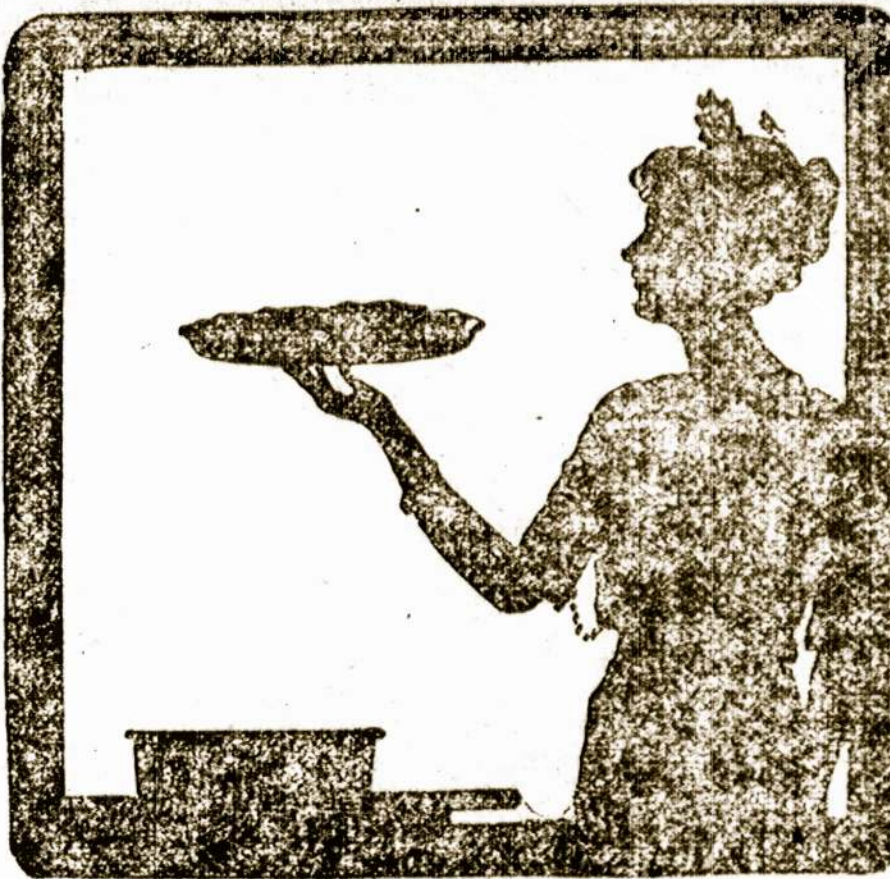
pat raidėmis.

Policija, išskrėtusi Krakuso daiktus, užtikto užrašų knygelę, kurioje randasi tarp kitko kun. Žebrio adresas. Grasi-nantis laiškas, kuris buvo rašytas nabašninkui Žebriui, buvo palygintas su popiera, atrasta pas B. Montvidą, ir pasirodė, kad jisai tokio pat dydžio, gerumo ir žymės; o "typewriter'io" raidės panašios į tas, kurias turi Montvido "typewriter."

"Evening Ledger" tvirtina, kad suimtieji esą anarchistai; bet tai veikiausia bus neteisingas spėjimas. Juodu bus turbut paprasti piktadarijai ir daugiaus nieko. Kas yra Krakus — Melba, nežinia. Bet apie Bernardą Montvidą lietuviai jau yra daug kartų girdėję. Apie metai laiko atgal jisai trankėsi po Chicagą ir apilinkes, užsiiminėdamas kažin kokiomis tamsiomis agenturomis ir darydamas operacijas. Pirmam pereity metų "Naujiųjų" numeryje buvo tilpus žinia apie jo apgavystes.

Paskiausias žinios sako, kad abudu suimtieji prisipažinę kun. Žebrio užmušime.

Kodel Nekepti Pajaus Su Ta šiluma

Kurią Tamstą eikvoji dabar? ir neišnaudoti daugiau laiko savo virtuvėje, negu išnaudojai iki šiol. Prisirengimas paprasčiausias — tik indėk pajų į augštesnę kepamąją dalį.

Komposite Pečias

Ir kepk tuo pačiu laiku, su ta pačia šiluma, kurią vartoji virimui mėsos ar kepimui ką nors kitą žemesnioj dalyj pečias. Naujieji Composite pečiai turi 50 kitokių formų, kurie dabar yra ant parodos kiekvienoj mūsų skyrių krautuvėj arba mūsų didžiajam pardavimo magazine, mieste. Peoples Gas Building. Telephone Randolph 4567

PANEDELIO BARGENAI

WIEBOLDT'S

Milwaukee Ave. at Paulina Street

Galima labai daug sučėdyti ant šių speciališkujų

LAIKRODELIAI — del jaunų vyrų, 12 dydžio, medžiojamais ar atdarais viršais, gyvautuojami ant 10 metų, 7 akmenų, atsakantis laikrodžiai, specialė kaina panedėly už \$3.95

VAIKŲ DIRŽAI, patentuotos skuros, Buster rudos mados, su šilkiniais apvadais, tvirtos skuros, tystančios gumos, visi ka-tuoja ne mažiau kaip 25c ir iki \$1.50, įsų pasirinkime 9c tik už

VAIKŲ ČEVERYKAI rudos skuros, patentuoto drabužio ir skuros, su drabužio ar skuros viršais, gero rankų darbo, min-kštai kuliniais, su šniureliais ar guzikėliais, visokio dydžio iki 8, vertės \$1.25, specialė kaina už porą 69c

KUPONAS

Labai puikus audimas, su šviesiai juodais ar varsuotais kvietkeliais, labai pagėdaujamas del sejonų ar bliuskų; nei kiek neparduodama be šito kupono, audimas vertės 10c, neparduodamas daugiau kaip 10 yardų, yardas

5c

Prausiamasis Muilas

Sweetheart muilas, nepar-duodama daugiau kaip 4, už šmotuką .. 2½c	25c Pockers smalos muilas .. 15c	25c Dr. Manns specialis veidui muilas .. 11c	Armuro Flotilla muilas, svoro dydžio .. 9c	Armour Buttermilk muilas 3 už .. 10c	10c Handwitch rankų valytojas, už .. 6c	5c Williams barzdai muilas, 3 už .. 10c	10c Lena Aliejus ar Buttermilk muilas 5c	10c Stork muilas del vaiku, 3 už .. 25c	10c Craddock's Mėlynas muilas, nedaugiau kaip du, kožnas 4½c	\$1.00 Listerina, už .. 59c	10c Palmolive muilas, už 3 šmotelius .. 17c
--	----------------------------------	--	--	--------------------------------------	---	---	--	---	--	-----------------------------	---

NELAIKYKITE PINIGUS NAMIE

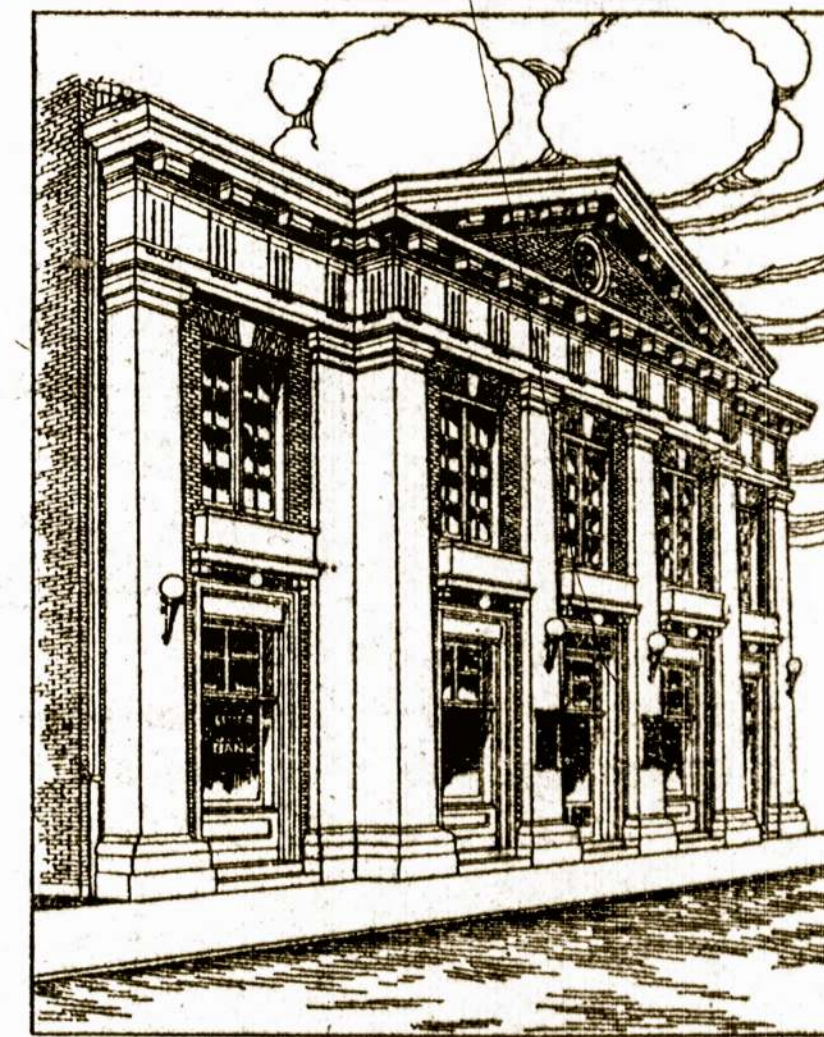
Bet Saugiamė banke

Jūs žinote, kad saugiu banku gali vadinties tik toks bankas, kurį valdžia prižiūri, kuris turi didelį kapitalą ir yra vedamas padoriai ir patyrusių valdininkų. Persitikrė, jog bankas yra saugus, antru dalyku, reikia tēmyti, ar mandagiai su žmonėms apsieinama, na ir ar paranku atlikti jame reikalus; ar nereik patrotyti pusę dienos kiekvieną kartą, kuomet yra reikalas į banką.

Primename kad viską augščiau paminėtą rasite šiame mūsų

Didžiame Valstybiniame Banke, kuris:

1. Yra po globa ir kontrole valdžios.
2. Turi didelį kapitalą, kas yra bondsu saugumo.
3. Išduoda atskaitą iš savo stovio penkis kartus mete ir garsina viešai.
4. Priguli ne pavieniai ypatai, bet bendro-vei.
5. Turi ant depozitų — pačto bankų, mės-to, pavieto ir valstijos valdžios pinigus.

1. Randasi lietuvių apgyventojų, visiems gerai žinomų vie-to.
2. Del kostumerių parankumo yra atda-ras subatomis iki 8 val. vakare, o šiaip iki 4 po pietų.
3. Pinigus čia padėtus gražina be praneši-mo iš kalno.
4. Turi lietuvišką sky-rių del patarnavimo lietuviams.
5. Užtikrina mandagų patarnavimą.

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK

1112 West 35th St. Netoli Morgan St. Chicago.

KAPITALAS IR PERVERSIS \$275.000.00.

PIRMUTINIS IR VIENATINIS BANKASBRIDGEPORTE PO GLOBA VALDZIOS.

Taip geras kaip geriausias didmiesčio bankas, tik daug parankesnis.

PROCENTUS MOKA DU KARTU METUOSE

Išskolektuojame pinigus iš kitų bankų veltui.

Kalbama lietuviškai.

Lietuvių Skyriaus Vedėjas, A. PETRATIS.

BANKINIS VALANDOS: nuo 9 ryto iki 4 po pietų. Subatomis nuo 9 ryto iki 8 vak

LIGOS ir VAISTAI

Turbūt, nė vienas vaistas nėra taip plačiai vartojamas žmonių visokioms ligoms, kaip alkoholis. Slenka plaukai, atsirado galvoj pleiskany, nedirba viduriai, skauda juos, pradėjo skaudėt kokią vietą, jaučiasi prastai — visur alkoholis skaitomas vaistu. Žmoneliai prastai sako: "Ką tie daktarai žino? Duok šnapso, o da geriau nuo trejankos, ir pasveiks." Ir jie duoda "šnapso" kudiškiams, moterims ir patįs geria.

Kadangi pasitaikė užsiminti apie "trejanką" arba taip vadinamas trejas devynerias, tad tarsiu žodį ir apie jas, nes žmonės maisto jas su alkoholiu, tad ir aš sumaišysiu.

Trejos devynerios nėra tiksliai apibrėžtas daiktas, nes vieną sykį jose atrandate tokius lapus, šaknis ir žieves, kokių kitą sykį nerastite. Abelnai, trejos devynerios yra kratinys vartojamų ir nevartojamų vaistų, toks kratinys, į kurį net arklio kanopos, kaip kiti juokais išsireiškia, yra dedamos. Dagegis biznierių patįs daro trejas devynerias, nors mažiausio supratimo apie vaistus neturi. Išėjo kur į laukus ar girias, prirenko iš eilės patekusių šaknų, lapų, žievių, uogų, vaisių ir t.t. ir padarė iš jų "trejanką." Tokie vaistiniaiškai nežino jų surinkty dalykų veikmų, todėl jie gali sudėti nuodingus daiktus. Aš pilnai tikiu, kad geriantis degtinė nuo "trejankų" mažiau ar daugiau užnuodija save, kiti ir miršta iš to, tik stebiuosi, kaip dar pavyksta sutaisyti tulas "trejankas," kad ne kiekvienas užsinuodija jomis ir miršta nuo jų. Geriant degtinę nuo "trejankos" reikėtų pirma sutvarkyti savo reikalus ir atsivieškinti su draugais, nes visuomet yra klausimas, ar išliksi sveiku ir gyvu. Man teko matyti, kad "trejankoj" maišosi ir grybeliai (Nux vomicae), apie kurių nuodingumą rašiau pereltą sykį. Be to, jeigu į ją kartais ir visi geri vaistai pasitaikytų sudėt (ko negalima tikėti), vis-gi gerėjas nežinos, kokią dozę imti. Kartais nereikės nė degtinės stiklinuko dalies degtinės nuo "trejankos", kad pakratytum kojas.

Kiek man teko matyti "trejankas," pastebėjau, kad į jas dedama daugiausia kartus daktai. Tiesa, labai daug karčių vaistų yra vartojama pilvo ir žarnų ligoms, bet nevisi kartumai tam tikslui tinka. Dagegis karčių vaistų tinka tik širdies, inkstų arba kitoms ligoms, o ant vidurių jie neturi įtakos.

Netik ant "trejankos" žmonės pila degtinę ir mano ją tuomet esant geru vaistu, o ir ant kitų daiktų. Pav., merkia į ją pipirus, pila ant gyvatės ir t.t. Intelligentiškas žmogus jokiu būdu neapsimtyt gerti tokių "vaistų" arba jeigu gertų, tai sykiu ir daktarą pakviestų su įvairiais antidotais. Tamsūs žmoneliai-gi geria ir tiki geriausius vaistus imą, geria ir garsina, buk jais jie geriau išsigyda, negu daktaras ką padarąs.

Visokie sumaišymai su alkoholiu visgi tiek plačiai nevertojami, kaip vienas šiojioj artokioj formoj alkoholis. Jeigu lietuviai gertų tiek nuo "trejankos", kiek paprasto alkoholio, tuomet mes greitai palaidotume netoli visą tautą ir tautininkai, kurie sykiu leidžia laikraščius ir parduoda "trejanką," neturėtų iš ko biznį bedaryt.

Atų, degtinę ir vyną musų

žmonės geria neretai ne delto, kad jie nemokėtų save suvaldyti, o delto, kad tiki, jog alkoholis yra jų sveikatai reikalingas. Nė kunigų keiksmas, nė kultūristų agitacija prieš girtybę daug negelbsti, nes žmonės tiki, jog jų viduriai mala geriau, prolas dirba žvaliau, darbas sekasi, kada jie išsigeria kiek alaus arba degtinės. Ir jie gers, kol patįs nepatirs, kas yra alkoholis, ką jis jų kune padaro. Vienok ir išmokimas da nesustabdys girtybės, kol bus rupesčiai, vaidai, neužtikrintas rytojūs. Jei vienu keliu uždraudus įstatymais daryti ar pardavinėti alkoholi, atsiras kiti keliai.

Alkoholis nėra tokiu nuodu ir biauzybe, kokių jį perstatotuli agitatoriai ir jo priešai. Jis yra kompozandas arba susijungimas iš karbono, vandendario ir oksigeno (C H₂-CH₂). Kaip toki, jis kunui tarnauja maistu, žinoma, prastu maistu. Kadangi jis į kuno audinius lieka perduotas greitai ir jo oksidacija (degimas) irgi neužtrunka, tad jis, duodama tam tikroje dozėje, tokiems ligoniams, kurių viduriai kitų maistų nespėja arba negali priimti. Nereiška, jog ligonis sustiprėja, bet jame palaikoma gyvybė, kol kitas maistas užims vietą. Alkoholis paaštrina apetitą, pagreitina maisto malimą, stimuliuoja pilvo svyų begimę.

Be to, kaip tik kiek daugiau jo priima žmogus, jis sustabdo vidurių darbą, jaučiasi koltumas, noras vemt, seka vidurių užkietėjimas. Mat, alkoholis turi deginančią arba edančią ypatybę. Kol tas degimas yra menkas, viduriai erzunami ir ima sparciai dirbt, bet kaip tik jie užgaunami labiau, ima veikti priešingai. Del apetoito pataisymo, kaip matote, neprošali butų paimti biskį alkoholio, tik doza turėtų būti mažą. Bet geriantis paprastai gegia jį stiklais, alaus ir degtinės pavydale, ir sugadina vidurių darbą. Be to, yra geresnių vaistų vidurių palaisymui už alkoholi, o jis da turi pavojingą ypatybę, kad kiek ilgesnis jo vartojimas įeina į nuolatinių paprotį. Visi vaistai, kurie įeina į paprotį, yra pavojingi, nes vaisto vartojimas turi užsibaigti su ligos pabaiga arba ir anksčiau, jų tolesnis ir bereikalingas (tik iš papročio) vartojimas yra kenksmingas, nes nė vienas vaistas nėra kuomi reikalingas po to, kaip organo arba organų veikimas liko vaistu įvartytas ir normališkas vėžes.

Alkoholis stipriojo formoj (netiesiai stimuliuoja širdį ir kvėpavimą. Jis pažeidžia kraujotakus, ypač odoj, todėl nesunku matyti, kad girtas žmogaus oda lieka raudona, išpurpus, akių gyslės irgi prisipildo kraujo, nes netenka susitraukimo pajėgos. Kada lieka priimta per daug alkoholio, širdis tuomet plaka silpniau, kvėpavimas susimazina, karštis kune nupuola ir nuo to kartais seka mirtis. Jis turi ypatybę stimuliuoti prakaitavimo gilis ir inkstus, jei geriama nedaug. Tačiau ant inkstų vistiek jis turi prastą pasekmę, nes apie 7 jo procentas nėra kuno perverdamas ir alkoholio formoj lieka per plaučius iškvėpuotas ir per inkstus į šlapumą išmestas. Šlapumas renkas per labai mažytes, planas triubeles inkstuose, ir kada alkoholis į jas patenka, jis savo deginimu pagimdo jose karštį, iš ko išsivysto liga nephritis arba Brigh-

to liga. Netoli visi geriantis gauna tą ligą. Apskaičiuojama, kad tik pusė uncijos gali buti kuno suvartota per 5 valandas be išmetimo laukan gryname pavidale. Didelės dozės verčia išmest per plaučius ir inkstus 50 procentą ir daugiau.

Kitas alkoholio negerumas, kad jis koaguliuoja arba sutraukia albuminą kune, ypač maistą ir ištraukia vandenį iš kuno audinių. Smegenis jis pradžioj stimuliuoja ir žmogus pradeda daugiau kalbėti, greičiau galvoti, bet neužilgo seka nupuolimas. Didelės dozės priveda net prie delirium tremens ("baltas drugys").

Kaip matote, mažose dozose alkoholis yra nervų ir smegenų stimuliantas, nors po to seka jų nuilsimas, bet didelėse dozose jis yra kenksmingas. Yra pranešimai, kad gana tankiai žmogus miršta nuo išgėrimo degtinės puskvortės be sustojimo. Džinės (gin) 5 uncijos vienu priėmimu gali užmušti žmogų. Atsimenu, kad nuo 6 degtinės uncijų išgėrimo nusinuodijo 12-kos metų vaikas 1912 m. ant 9-tos gatvės So. Boston, Mass. Turiu po ranka pranešimą, buk 10 metų vaikas išgėręs 2 alkoholio uncijas ir miręs, nors nesinorėtų tikėti.

Alkoholis yra desinfektantas ir antiseptikas, t. y. jis užmuša bakterijas, bet kaip vaistas šiuose atsitikimuose neturi but duodamas. Mat, jo veikmė prieš bakterijas yra gana lėta, o kuną jis nusilpnina ir duoda progą joms galėties. Abelnai, alkoholizmas palaiko kuną tokiame stovyj, kad džiūvos, pneumonijos ir kitų ligų bakterijos atranda jame gerą dirvą.

Jis yra šiek-tiek anestetiškas, t. y. migdantis arba apmarinantis, šviežinantis ir kraują sulaukytojas.

Medicinoj alkoholi vartoją (ypač šampaną arba brandy) pilvo skaudėjimo nustabdymui, koltumo ir vėmimo pašalinimui duoda su ledu arba tam tikrais mineralų vandenimis. Jei kokią kuno dalis lieka užkrėsta arba nubrėžta, arba norima sustabdyti kraują bėgimą tuluose atsitikimuose, tuomet vartuoja alkoholio garus. Neblogas jis sutabdymui paleistų vidurių, labai geras išdydymų gyvatės įgilimo, patar nauja tuluose chroniškoje ligose. Jį vartuoja sujudinimui kuno veikimo, kada matosi apalpinimas po išgėscio, didelio kraujo nubėgimo, užsinuodijimo vaistais, ir kituose atsitikimuose, kada matos, jog nuo perlėto arba sustojusio kojų-nors kuno dalių veikimą gali sekti mirtis. Duodamas jis ir kaip maistas ligoniams, kurie tuo tarpu yra silpni ir negali kito maisto greitai pervirinti. Jis mat palaiko kune degimą ir stimuliuoja vidurius malt kitą maistą.

Kaip matote, reikia žinot, kokiuose atsitikimuose galima alkoholio imti ir kiek kada jo imti. Ir ne salione jo reikia įieškoti, o aptiekose.

Oficialiai alkoholio prirengimai yra šie:

Alcohol Absolutum — Šis yra stipriausias, nes jame yra 99 procentai alkoholio ir tik 1 procentas vandens.

Alcohol Dilutum — (atskies tas alkoholis)—jame yra 48 procentai su biskiu alkoholio, o kita dalis vandens.

Spiritus Vini Gallici (Brandy)—Turi but 4 metų senumo ir turēt nuo 46 iki 55 procentų alkoholio.

Spiritus Trumanti (degtinė arba whiskey)—Irgi nemažiau 4 metų senumo su 44 iki 55 procentų alkoholio.

Vinum Album (Baltasis vynas)—Turi nuo 12 iki 17 procentų alkoholio.

Vinum Rubrum (Raudonasis vynas)—Turi irgi nuo 12 iki 17 procentų alkoholio.

Medicinos Studentas.

Mūsų bendradarbis A. J. Karalius pasiryžo eileje straipsnių, arba lekcijų, išdėstyti kiekvienam supranlamoje formoje pamatinius dalykus, kurie reikalingi žmogui žinoti, norint užlaikyti savo kuną sveikatoje. Tos lekcijos —

"Apie sveikatos užlaikymą"

bus spausdinamos subaliniuose "Naujienu" numeriuose per dešimtį savaičių. Pirmą lekciją bus indėta į ateinančios savaitos numerį. Redakcija.

Ar skaitai "LAISVE"

Jeigu dar neskaitai, tai tuojau užsirašyk arba pareikalauk vieno numerio pažinėjimui. "Laisvė" yra didžiausias darbininkų laikraštis, nes dabar eina dvigubai padidinta, t. y. 8 puslapių. "Laisvė" išleina 2 sykiu per savaitę todėl paduoda naujaujas žinias iš viso pasaulio. "Laisvė" telpa daug naudingų straipsnių, eilių, apysakų, juokų ir įvairių patarimų. Apart to, yra įvestas speciališkas skyrius dėl moterų.

"Laisvės" kaina tik \$2.00 metams, sei metų \$1.00. Užsienj metams 1.00. Nelauk ilgai, nes vėliau kaina ra si bus padidinta. Adresuok šitai:

"LAISVE" 183 Roebling st., Brooklyn, N. Y.

DR. LUNGS
CUDAUNAS KARTUS VYNAS
Išdirbtas yra iš čystų žolų ir geriausio Vyno. Pagal senovės sekreto Recepto.

Pagelbsti visokioms ligoms paeinančioms iš nečystumo kraujo, kaip: Užkietėjimo, Nevalumo pilvo, Inkstų, Pageltonavimo kuno odos, Galvos skaudėjimui, Neuralgijos, Svaigulio galvoj, Reumatizmo, Nereguliariškos vidurių padargos, Listnikų, Nervotumo, Vandeninio suputimo, Drugio, Febros, Karščio, Rožės, Išsigidimo, Nešvarumo kuno, Spuogų, Pikučių išpilimo, Šaujų, Dedervinių, Vėžio, Hemoroido, Spuogų užpakalį, Moterų silpnumo, Beveislės, Baltųjų, nereguliariškumo mėnesinių. Vyrų silpnumo, Išsiliejimo nusilpnėjimo, skauslio, Vasarinių ligų ir t.t.

Prierašas: Prieš kiekvieną valgį ir gulant vakare geriamas sauktą arba du šio vyno.

Vaikams nuo 1 iki 12 metų kavinį sauktuką arba du į šlakutį atvirinto vandens; mažukams iki pusės metų —arbatinį sauktuką į šlakutį atvirinto vandens.

Tas Vynas neturi savyje nei jokios trūčiznos, galima gerti tankiau be jokio pavojaus.

Prekė \$1.00 banka, su prisitintum \$1.25 Gaunamos tik F. Poškos aptiekoj 3121 So. Morgan Street, Chicago, Ill.

ŠCKIŲ MOKYKLA
Pirmas lietuvių šokių mokytojas Amerikoje
Prof. Julius Silkskanskas.

Mokinu šokti valcy, two step ir visokius kitokius šokius. Lietuvių jaunimas kviečiamas lankyti kas diena ir vakarais.

nuo 8 iki 10 val. Adresas: 3113 S. Halsted St., Chicago, Ill.

EVESKIO Prekybos ir Kalbu Dieninio ir Vakarinio **MOKYKLA**
MOKINAMA: Angli kalba nuo pradines iki augštesniai Rusų ir Lenkų kalbos. Augštesn. Matematika Lietuvių, Geografija, Patališka Ekonomija. Lietuvių rašymas. Pragybos taisyklės ir it. G. Leveskis, Vedėjas Mokyklos 3106 So. Halsted St., Chicago.

KAS GREICIAU?

Labai pigiai parsiduoda farma 40 akrų žemės, 20 ak. išdirbtos. Gera žemė, molis ir juodžemis. 4 ruimų stuba, tvartas, puikus sodas, arti prie miesto, bažnyčios ir bankos, kaina \$975 Kreipkitės laišku ar ypatingai.

A. K. ANDRIK
Grimmer Land Co., 133 W. Washington St., Chicago, Ill. Room 1007.

GERIAUSIA

SOKIŲ MOKYKLA. CHICAGOJE

936 West 33 St., PROF. W. S. GEDRAITIS, Kiekvieną Utarniko ir Ketvergų

Vakara Nuo 8 iki 11 val. vakare.

Telephone Yards 4568.

Joseph Szkutas

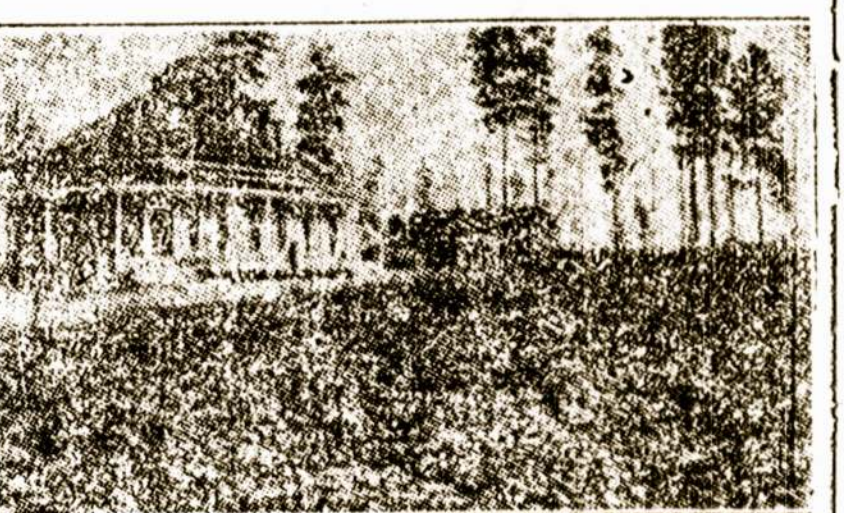
MOTERŲ IR VYRŲ RUBŲ SUIVEJAS

3106 SO. HALSTED STREET Chicago, Ill.

FARMERŲ!

NEBLOK BEDARBES!

BUK NEPRIGULMINGU

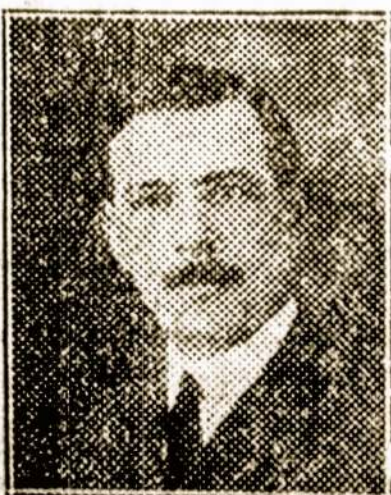
Nusipirk sau žemės sklypą puikiausioje apiclinkėje Louisianos valstijoj prie miestų ir geležinkelų. Oras sveikas. Išlygos labai prielamos, kad ir biedniausias žmogus gali lengvai nusipirkti ir prasigvent. Žemė labai derlinga, gali sėti javus du ir tris kartus į metus. Kas nori žinoti plačiau, rašykite man, o aš jums prisiusiu knygą dovanai apie armas. Jeigu norite, galite kreiptis ypatingai.

A. VISBARAS & CO.

3112 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Dr. Renfer

SPECIALISTAS VYRŲ LIGOSE. GYDO VISOKIAS VYRŲ LIGAS. Mano speciališkumas yra gydyme paslaptingų vyrų ir moterų ligų. Chroniškos ligos vyrų ir moterų yra gydamos su dideliu pasisekimu. Ligos PUSLĖS, INKSTŲ, PILVO, KRAUJO, NERVŲ ir SKUROS. LIGOS PUSLĖS, INKSTŲ, PILVO, KRAUJO, NERVŲ ir SKUROS. PATARIMAI DYKAI. Užsienėjusios ligos, reikalaujančios ilgo gydymo, yra mano speciališkumas. Mano rekomendacija yra didelis skaitlius posekmingai išgydytu pacientų. VISIEMS VIENA KAINA. 1827-29 BLUE ISLAND Ave.

Aš duodu kainas už patarimą pagal jusų išga. Neatkovkite laiko, tuojau rašykite pas mane. Kalbama pas mane lietuviškai ir lenkiškai.

Valandos priėmimo: Nuo 8 ryto iki 8:30 vakare. Nedėliomis ir šventadieniais nuo 8 ryto iki 12 po pietų. Mano ofisas arti 18 gatvės ant banko.

Telephone Yards 6789

A. J. Zukauskas

MOTERŲ IR VYRŲ RUBŲ SUIVEJAS

Jeigu nori gauti gražiai pasiūtos drabužius, tai eik šonai, o tikrai būsi užgandėtas iš mūsų darbo ir prielamos kainos.

3310 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

Fred F. Kleker
Fotografistas

Jeigu įieškai pirmos klesos fotografo, ateik pas mus. Visi mūsų paveikslai yra geriausia padirbti. Mes dirbame paveikslius visokių madų, visokiose pozose. Mes taipgi užlaimame daugybę dalykų, kurie yra reikalingi paveikslių emimui. Taigi kas turi savo kameras, gali pas mus gauti visokių joms prietaisų. Mūsų kainos yra prielamos.

Fred F. Kleker

1645 W. 47 Street, Chicago.

Tel. Austin 25091

HERMANO BENAS IR ORESTRA

6 VAN BUREN ST., CHICAGO

Parupina pirmos klesos muzika, liams, teatrums, vesclijoms, pagrbams i t. t.

Privatnoti Zaltma Harrison, Madison ir Cicero av (48tos) karais.

Telefonas Canal 3737

AKUŠERKA
MRS. A. VIDIKAS

Baigusi Akušerijos Kolegiją; ilgai praktikavusi Pensylvanijos Hospitalėse ir Philadelphiaj. Pasekmingai patarnauju prie gimdymo. Uždyką duodu rodą visokiame ligose — moterims ir merginoms. Kalbu lietuviškai, angliškai, rusiškai, lenkiškai ir slavokiškai. 1838 S. HALSTED ST., Chicago. (Salia "Naujienu" Redakcijos)

Lietuviškų Knygų Krautuva.

Mylėtojai gerų knygų, norinti išsivini savo protą ir išimokinti anglišką kalbą, kviečiami pirkti knygas iš mūsų krautuovės. Čia gaunama visokios lietuviškos knygos, taipgi angliškos ir lenkiškos ant užsakymo. Scenos mylėtojai rateliai indami komplektus, s. v. gausa popiginta kaina. Krautuovė adara las vakaras. Iš knygų mityų atsisauskusiams, pasiurbti katalogo dykai. Adre:

H. J. DAMJONAITIS

901 West 33-rd St., CHICAGO, ILL.

RUSŲ ir LIETUVIŲ DOMAI AMERIKOJE.

Sinčiantieji pinigai į Rusiją kreipkitės delei kuro rusiškų pinigų, kuris yra dabar daug žemesnis už pirą. Į Rusiškai Amerikoniška Biurą sekančiu adresu:

150 N. Fifth Ave, tarpe Lane ir Randolph Sts., Chicago, Ill. Aldnras vakarais iki 8:00 kasdien ir nedėliomis iki 4 po piet.

Chicago : žinios :

NAUJIENŲ B-VĖS DIREKTORIŲ MITINGAS.

*Naujienų B-vės Direktorių mitingas įvyks subatoj, 13 ko-
po 1915, Naujienų Redakcijoje.
Prasidės lygiai 8 val. vakare.
Kiekvienas direktorius malonės
bulinai atvykti. Valdyba.*

RUBSIUVIŲ PADEJIMAS APGALETINAS.

Iš netolimos praeities prisimenama didysis 1910—11 metų rubsiuvių streikas, kuris tęsėsi šešioliką savaitių ir po kurio darbininkai grįžo prie darbo nepergalėję darbdavių. Darbininkai neturėjo organizacijos ir negalėjo todėl vesti kovą prieš bosus pasekmingiau. Bet tas streikas iškėlė aiškų daug šūnybių iš darbdavių pusės, kurie persekiojo norinčius palaikyti organizaciją.

Iliinois valstijos senato komisija, tyrinėdama prietikius darbdavių ir darbininkų rubsiuvimo pramonioje, susekė, ką darė darbdavių asociacija. Komisija, peržiūrinėdama knygas tų asociacijų, surado taip vadinamą "Black Mailing list," iš kurio persitikrino, kad ištikrųjų daug žmonių buvo persekiojami už norą priklausyti prie unijos arba už rėmimą unijistų. Užklausus komisijai tų žmonių, ar ištikrųjų juos darbdaviai persekiojo, šieji davė paliudijimus kad tai tikrai tiesa; jie buvo persekiojami, ir netik vienoje Chicagoje, bet ir išvažiavę į kitus miestus, jie negalėdavo gauti darbo be paliudijimo Chicago darbdavių asociacijos.

Tuos visus dalykus, papildytus minėtos asociacijos, komisija pripažino kriminališku prasižengimu prieš šios šalies įstatymus. O laikraščiai rašė, kad tos organizacijos sekretorius busias patrauktas atsakomybėn ir bus baudžiamas kaip ir už kriminališku prasižengimą. Bet laikui bėgant, viskas nutilo, ir visi kaltininkai pasiliko nenubausti. Nustoję kalbėti apie tuos dalykus ir laikraščiai, nes ir jie buvo kontroliuoti tos pačios asociacijos.

Panašus darbdavių elgimasis buvo ir 1913 metais, kuomet "jungtinė tarība," susidedanti iš vietinių unijų, viso devynių skyrių, pradėjo varyti agitaciją tarpe neorganizuotų darbininkų, ypatingai tarp rubsiuvių, dirbančių šapoje, kurių savininkai priklausio prie minėtos asociacijos. Pamatę, kad žmonės interesuojasi organizacija, ir kad tatau gali atnešti naudą darbininkams, o užduoti didelį smugį darbdaviams, pastarieji, tuoj po pirmo unijos atsišaukimo į rubsiuvius, susaukė asociacijos susirinkimą, kame buvo išdirbti plenai, kaip užspausti kilantį judėjimą. Jie prisamdė šnipų — merginų, kad sektų unijos organizacijos visus plenus ir dabotų, kaip žmonės elgiasi — ar pritaria unijai ar ne.

Šnipai tėjo; kurie iš darbininkų buvo aktyviškesni, tuos atkalbinėjo, kad neklaušyti unijos organizatorių; ne kuriems prižadėjo didesnę užmokestį; kitus baudė, prašalindami iš darbo. Ir kuomet pamatė, kad darbininkų dvasia pakilus, kad jie linkę pradėti kovoti už pripažinimą unijos, už trumpesnės darbo valandas ir didesnį užmokestį, tuomet

patis darbdaviai nutarė susitumpinti darbo laiką dviem valandom savaitę, ir padidinti darbininkų mokesť keturiais nuosimčiais.

Žmonės nesuprasdami, kad darbdaviai suteikė jiems tuos pagerinimus iš baimės prieš kilantį judėjimą, apstojo veikę susiorganizavimuisi.

Darbdaviams to ir reikėjo; jie patyrė, kad darbininkai skaito juos geradėjais už pakėlimą užmokesť ir kad jie pasiliko nesusiorganizavę. Užėjus bedarbei, bosai numušė tą ketvirtą nuosimčių kuri buvo pridėję, o tulose firmose mokesťis tapo sumažinta net ant dvidešimt nuosimčių ir dar labiau.

Dabar žmonės jau geriau supranta, kad tie pačių darbdavių prižadėjimai ir pasiūlijimai vartojami tik suviliojimui darbininkų idant altitraukus juos nuo organizacijos ir tuo būdu atėmus kovos įrankį, su kurio pagalba darbininkai galėtų iškovoti pastovesnę užmokestį ir geresnės darbo sąlygas.

Ir dabar darbdaviai žino, kad darbininkai yra neužganėdinti, ir todėl ir šį kartą jie bandys apgauti darbininkus, kad altitraukus nuo judėjimo. Atėitis parodys, ant kiek rubsiuviai yra išsilavinę ir ant kiek jie supranta savo padėjimą, kaip darbininkai. P. Galskis.

PER PASKUTINĘ PARĄ.

Vagystės ir plėšimai.

Hugo Eugel, 3047 N. Spaulding Ave., molderis, areštuotas ir kaltinamas draug su keturiais kitais draugais kaip plėšikas.

Pas tulą Maude Dumber, 454 W. Garfield Blvd. atsilankė žmogus, kuris pasisakė noris nusisamdyti butą. Nepažįstamas primušė M. Dumber ir atėmęs iš jos penkioliką dolerių. Pabėgo.

E. L. McMicken aptiekorius nuo 415 E. 41 St., buvo sulauktytas trijų vyrų. Neteko penkiolikos dolerių.

A. W. Greiner, automobilių pardavėjas, areštuotas už pavogimą automobilius kokio-tai Ch. Smith. Teisinasi nabaugas, kad netyčia pakliuvęs tan karan.

I namus D. D. Sachs, prie 352 E. 54 St., įlindo vagis. Išnešė brangenybių apie dviejų šimtų dolerių vertės.

ARESTUOTI.

James Draught, sankrovininkas, 3601 Ogden Ave., areštuotas už permainymą spalvos ir pardavinėjimą aliejaus neturint pavelijimo.

Dr. Herman Bodeinheim, paimas iš New Yorko, areštuotas St. Louis. Kaltinamas gabenime eksploduojančios medegos pasažieriniam vagone.

James McLagan, Chicago gyventojas, areštuotas Libertyville, Ill. Pabėgo į čia nuo pačios. Sugrąžintas.

MIRĖ.

Charles Roley, 2017 W. 25th St., bandė padaryti sau galą šovėsi. Padėjimas sunkus.

Hathilda Emsheimer, našlė, gyvenanti ant Lake St., atrasta negyva. Mirties priežastis tamsi.

ROSELAND, ILL.
Išėjo iš proto Kazimieras Želinskas, gyvenęs 10723 Edbrooke Ave., 10 d. kovo policistai paėmė iš namų ir nugabeno ligonbutin. Manoma kad pasveiks. Dom. Rodzauskas.

Tobuli Tvarka

Mes galime spręsti apie žmogaus budą iš tvarkos, kurioje jis laiko savo reikalus. Tvarka yra reikalinga visur, o ypatingai mūsų kune. Jeigu tamta leisi mažam sirguliuvimui užimti jūsų kuną, tai jūs rasi atidarysite duris sunkiai ligai. Priimkite mūsų patarimą kiekvieni sirguliuviame vartoti Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą kaip galint greičiausiai. Jisai iškarto prieis prie blogosios šaknies išvalys vidurius ir priduos jiems naują veikimo įiegą. Jis paluosuos užkietėjimą ir jo komplikacijas, atsiragėjimus, kolkumą vėmimo ir apetito netekimą. Net ir sveiki žmonės turi retkarčiais paimti dozą delei palai-kymo kuno tobulioje tvarkoje. Kaina \$1.00. Gaunamas aptiekose. Jos - Triner, Išdirbėjas, 1333-1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Trinerio Linimentas suteikia geras pasekmes sąnarių štyvume. Jisai yra geras visuose atsitikimuose kur Linimentas reikalingas. Kaina 25 ir 50c, per krasą 35 ir 60c. "tag" ant Archer Ave., arti Californi-

DIDELIS BARGENAS
Parsiduoda šitie namai ant labai lengvų išmokėjimų: 3545 Emerald Ave., \$1250; 3512 Wallace Ave., \$1650; 3527 Union Ave., \$2500. Del platesnių žinių kreipkitės pas.
A. VISBARAS
3112 S. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. Yds 3159.

PARSIDUODA puikus namas šalia miesto. Gera proga pirkti. Parsiduoda pigiai su visais paukščiais. Savininkas perka farmą. Kreipkitės pas
K. BLUZIS
3364 S Halsted St. Chicago, Ill. Tel. Drover 7215

Pajieškojimai

Pajieškau tėvo, Juozo Sležio, apie 45 metų amžiaus; 12 metų kaip Amerikoje. Tris metal atgal gyveno rodos Chicagoje. Jis pats ar kas jį žino malonės pranešti, už ką busiu labai dėkinga.
Miss Suzana Sležiutė,
549 W Liberty St., Chicago, Ill

Pajieškau švogerio Pažeros ir Joniškos Požerienės, ir pusbrolio Kazimiero Setekučio, visi paeina iš Suv. gub., Marijampolės pav., Kaimo Jures, Višakio-Rudos parap. Jie patis, ar kas juos žino malonės pranešti. Elzbieta Bliuvukė-Klimavičienė
1654 Morgan St., Springfield, Ohio

Pajieškau draugo Antano Vasčiuno Vilniaus g., ir pav., Videniškių parapijos. Pabiržės sodžiaus; taipgi pajieškau draugo Zigmno Rinkuno, Videniškių parap., Nasanų sodžiaus. Turriu svarbų reikalą.
Jonas Dirusa
P O Box 45, HENRY ST., Que., Montreal, Canada

Pajieškau pusbrolio Kazimiero Varnio, Kauno g., Panevėžio pav., Kupreliškių parapijos, Muntvidų sodžiaus. Turriu reikalą. Jis pats ar kas jį žino malonės pranešti.
Jonas Varnis
P O Box 91. Algonquin, Ill.

Pajieškau Magdelenos Vaičiulienės buvusios mano geros pažįstamos. Ji pati ar kas ją žino malonės pranešti.
Ona Markauskienė
729 Willow Cor. State St., Youngstown, Ohio.

Pajieškau švogerio Kazimiero Polyko, Kauno g., Raseinių pav., 9 metais atgal gyveno Chicagoje. Turriu labai svarbų reikalą. Atsišaukite
Mr. Jonas Narbuta
1531 N. Wood St., Chicago, Ill.

Pajieškau savo pusbrolių Kaz Minkio ir Juoz Petrausko, Kauno g. Telsių pav., Sedos vol., Gudalių sod. Senai kaip Amerikoje. Atsišaukite.
K. PETRAUSKAS
4638 S. Langley Ave., Chicago, Ill.

REIKALINGI agentai, kurie, norintys darbuotis tarpe lietuvių. Apart algos uždarbis \$5.00 į dieną. Atsišaukite, kurie norite pastoviai dirbti. Kaucijos nereikia.
184 W Washington St., 5-tos lubos, 509-ruimas.

REIKALINGI energiški rinkėjai (canyassers), kalbantįs keliomis kalbomis. Gera alga ir nuosimtis darbiui vyrams. Kreipkitės ypatingai ar įrašku tarp 1-os ir 2-ros valandų po pietų.
739-41 W 12th St, Room 7, Bank Bldg. Chicago, Ill.
Klauskitės vedėjo — I. Tano.

Skaitykite Knygas! Bet skaitykite GERAS KNYGAS.

O geras knygas galima gauti
Kaip štai šios knygos
vien tik Naujienų Knygynė.

DARBAS — romanas vieno iš žymiausių francuzų romanistų.
Romane piešiama socializmo gėdynės pradžia, ir nors tai yra tik rašytojo svajonė, bet taip šviesi, taip skaisai svajonė, kad nei nepajunti kaip tapsti jos užžavėtas. Reikalinga perskaityti kiekvienam, o ypatingai duoti pasiskaityti tokie, kurie nei nešmano, kad gali būti ir geresnis gyvenimas. Kaina 75c

ADOMAS IR JIEVA. Kiekvienas iš mūsų girdėjome nuo motinos pasaka, kad Zaltis pagundė Jieva nusikinti vaisyi nuo medžio pažinimo. Šioje knygtėje taipgi kalbama apie tą patį pažinimo medį, tik tai kaltinama, na kas kaltinama tas kaltinama, bet tikai ne žaltis.

Vertėtų perskaityti kiekvienam, nes kaina tikrai 10c

NUOSAVYBĖS IŠSIVYSTYMAS. Parašė P. Lufargue, garsus francuzų rašytojas, žentas K. Marks'o. Čia gvildinamas tas klausimų-klausimas, kaip atsitiko tai, jog darbininkas viska pagamins, amžių begyje patsai pasiliko pilkas kaip tas baltis tvorėje.
Apie knygos turinimą liudija patsai autoriaus vardas 50c

DRAUGIJŲ IR ORGANIZMŲ EVOLIUCIJA — Parašė A. M. Lewis.
"Kaip dangų, taip ir ant žemės, kaip radome, taip ir paliksim" taip šneka visai seniai konservatoriai, atstogareiviai. "Viskas mainosi, sivaiks keičiasi ir tai tobuliesnion pusėn," atsako jaunieji, kovotojai už geresnę ateitį. Ir knygtėje aiškiai, kaip ant delno, parodyta tasai keitimasis arba evolucija. Kaina 50c

AUDEJAI—Drama Hauptman'o. Apie josios vertę čia nekalbėsime, nes retas kuris jos nėra skaitęs. Kaina 50c
Prie progos pranešame, kad "Naujienų" knygyne galima gauti apart senesnių leidinių, daug naujai išėjusių iš spaudos knygų, iš jų čia pažymėsime sekančias:
DVASISKŲ TĖVELIŲ DARBAS.
Knygtėje randasi daug indomų faktų apie "fevelių" gyvenimą, kuriais galima lengvai užkūsti burną ir davatkynui ir davatkai. Kaina 25c

SEIMYNOS ISTORIJA.

SOCIALIZMAS—KUOMI JIS YRA IR KAP JIS ĮVYKS.
Labai puiki knygtė, suprantama kiekvienam; bet žingeidi mokytam-teoretikui, nes stebėtinai gyvai parašyta. Kaina 15c
—
LAISKAI PASMERKTUJŲ MIRTIN IR ŠLISSELBURGO TVIRTŲJE.
Laiskai rašyti paskutinią kartą pas tėsus daug ištraukų iš Evangelijos ir kitų pirmųjų bažnyčios tėvų raštų knygtėje vis žminės ir draugus prieš pakorimą tilpsta daug indomų žinių apie moters padėjimą Kristaus laikuose. Kaina 10c

Šliselburgo gi tvirtovė yra tai balsiasiaur iš visų Rusijos kalėjimų. Tik viena syk, tvirtovės istorijoje, būtent 1905 m. buvo atsidare duris del patekusių į tą kalėjimą aukų. Kaina 20c

BELETRISTIKA.
E. STEPONAICIO RAŠTAI.
Nors tai ir nedidelė suligimamai su kaina knygtė, bet norinčiam susipažinti su tikrai dailia poezija, patartina ją nusipirkti. Nes toje knygtėje randasi ne taip by kokios "tarataikos" kurias mes skaitome kasdien laikraščiuose, o tikra, pilnoje to žodžio prasmėje, poezija. Kaina \$1.

GRUVESIUOSE.
Parašė Konst. Jasinskaitis. Autoriaus vardas liudija apie knygties vertę. Liudnas, pilnai autorius dvasioje pasakojimas. Kaina 15c

GYVAS GRABE.
Žingeldus pasakojimas apie tai, kaip skotijos girti lietuviai tik-ka nepaaišdijo

užmigisio vaiko. Skaitai knygtę ir masitai: "Kad tavo šimis pypkių, tai mas kokius šposus moka dar ietuviai iškirsli!" Kaina 10c

Kaipo žmogus Mansto, parašė James Allen 15c
Iš širdies, parašė James Allen .. 15c
Kaip Padaryti Monus, parašė J. Ilgaudas 50c

Moralybės Išsivystymas, parašė L. Krzywicki 25c
Namai Pragarai (komedija) vertė J. Ilgaudas 10c

Reikalaujami knygų adresuoikite
"NAUJIENŲ" knygynas
1840 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Draugijos ir organizacijos

Pasiskyrusios "Naujienas" Organu

SOCIALISTŲ PARTIJOS LIETUVIŲ SKYRIŲ—
Centro Komitetas:
Organizatorius—A. Siderevičia, 1347 S. 48th Ct., Cicero, Ill.
Protokolų Sekretorius—M. Burbas, 1347 S. 48th Ct., Cicero, Ill.
Išdininkas—W. Butvil, 1508 — 49th Ave., Cicero, Ill.
Velkiamasis Komitetas:
M. Butvil, 1304 — 50th Ct., Cicero, Ill.
A. Vasiliauskas, 2860 W. 22 St., Chicago, Ill.
V. Mizer, 1621 — 17th Ave., Rockford, Ill.
Biznio Agentas—A. Vasiliauskas, 2860 W. 22nd St., Chicago, Ill.

CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJA SAVITARPINĖS PASALPOS.

P. Galskis, pirmininkas, 2019 Le Moyne St.
A. Petrulis, išdininkas, 1735 W. Division St.
J. Degutis, prot. sekretorius, 1306 N. Oakley Boulevard.
D. Kulikauskas, turtų sekretorius, 1841 Wabansia Ave.
A. L. Yuška, daktaras-kvėtojas, 1749 So. Halsted St.

Susirinkimai atsibuna kiekvieno mėnesio antrą nedėdienį; pradžia 2 val. po pietų, Žvijažek Polek svetainėje, 1315 N. Ashland Ave. Chicago, Ill.

DR. VINCO KUDIRKOS DRAUGIJA Steger, Ill.

Viršininkai:
Prezidentas A. Yusas, Box 200, Steger, Ill.
Vice-Prez. W. Stokkus, Box 435, Steger, Ill.
Protokolų Sekr. J. J. Dambraskas, L. Box 364, Steger, Ill.
Fin. Sekret. J. Kelly, L. Box 283, Steger, Ill.
Išdininkas T. Sznekutis, L. Box 482, Steger, Ill.

Susirinkimų vieta—P. Salasevičiaus svetainė. Susirinkimai buva nedėliomis po pirmos kiekvieno mėnesio, 1 val. po pietų.

A. C. W. of A. LOCAL 269.
VIRŠININKŲ ADRESAI:

Prezidentas, A. Chapietis, 4812 W. 15th St., Cicero, Ill.
Vice-pirmininkas, J. Karlikauskas, 1362 Dean St.
Nutarimų raštininkas, I. Globis, 2018 So. String Street
Turtų raštininkas, A. Ambroziovecz, 1685 Milwaukee Ave.
Išdininkas ir biznio agentas, P. Galskis, 2019 Le Moyne St.
Ofisas randasi: 1223 Milwaukee Ave. Valandos: nuo 5:30 iki 7 vakare. Main office: 818 W. Harrison St., Chicago, Ill.

Susirinkimai atsibuna: North Side, At-las svetainėje, 1436 Emma St., arti Milwaukee Ave., kas pirma pėnyčia 8 val. vakare. South West Side G. Chernausko svetainėje, 1900 Union Ave kas trečia subata 7:30 val. vakare.

DR-JOS "TĖVYNĖ LIETUVOS MYLETOJŲ"

Pirmininkas, Jonas Janalis, 8427 Gilbert Ct.
Pirm. pagalbininkas, Mikolas Valionis, 8427 Gilbert St.
Protokolų raštininkas, J. Kriščiūnas, 8614 Vincennes Ave.
Fin. raštininkas, Teofilius Binkis, 8144 Vincennes Ave.
Kasierius, Jonas Baukus, 8428 Vincennes Ave.

Narių atidat. Susirinkimai laikomi kas pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio, 1 val. po pietų, Jono Baukaus svetainėje, 8430 Vincennes Ave. Malonėkite kiekvienas narys atsilankyti.

Draugystė Didžiojo Lietuvos Kun. Gedimino, Kensington, ILL.

Pirmininkas—D. Shatkus, 152 E. 116th St., Kensington, Ill.
Pirm. pagalbininkas—A. Bagukas, 12—136 place, Riverdale, Ill.
Raštininkas protokolų—P. Lukauskis, 341 E. Kensington ave.
Raštininkas finansų—lg. Mineika, 216 W 105 St., Chicago, Ill.
Išdininkas—F. Shvedvilas, 341 E. Kensington ave.

Susirinkimai atsibuna paskutiniame nedėdieny kožno mėnesio 2 val po pietų F. Shvedvilos salėje, 341 E Kensington ave.

D.L. K. KEISTUČIO PAS. IR POLIT. KLUBAS

J. Gustaitis, Pirmininkas, 1721 S. Halsted St.
J. Patumsis, Pirm. Pagalbininkas, 1618 W. 47th St.

J. A. Povilaitis, Nutarimų Raštininkas, 3033 W. 39th Pl.
J. Leskevicius, Finansų Raštininkas, 3239 S. Halsted St.
J. Wesdzianas, Kasierius, 3221 W. 38th St.
Susirinkimai atsibuna 3-čia savaitę kiekvieno mėnesio J. Wesdziano svet., 3221 W. 38th St. Chicago, Ill.

DR-TĖ LIETUVOS VELIAVA AM. No. 1 VIRŠININKAI:

Prezidentas, J. Grakauskas, 4416 So. Heritage Ave.
Vice-prezidentas, F. Koncis, 1610 S. Newberry Ave.
Protokolų Raštininkas, A. Petronis, 658 W. 31st St.
Finansų Raštininkas, F. Slenis, 3414 So. Emerald Ave.
Išdininkas, F. Monstowich, 4508 So. Honore St.

Susirinkimai atsibuna kas antrą nedėdienį po pirmą kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų, Davis Sq. Park Svetainėje, 45th ir Paulina St.

LIETUVIŲ PROGRESIŠKIA PASALPOS DRAUGYSTĖ.

Valdyba:
Pirmininkas, Juozas Jankauskas, 2018 So. String St., Chicago, Ill.
Pirmininko Pagelb., K. M. Ramutis, 1500 So. 48th Ct., Cicero, Ill.
Protokolų Raštininkas, Mikas Kasparaitis, 1458 S. Union Ave., Chicago, Ill.
4012 Maple Wood Ave., Chicago, Ill.
Turtų Raštininkas, Martinus Pumis, 1012 Maple Wood Ave., Chicago, Ill.
Išdininkas J. M. Černiauskas, 1900 So. Union Ave., Chicago, Ill.

Tai viena iš geriausių pašalpos draugystė. Norintįs istoti į šita draugystę atsilankykite šioje pas koki Valdybos nari. Gausite patarimus ir konstituciją pasiskaityti. Sužinosite visus ištatus. Mėnesiniai susirinkimai buna kas antrą subatą po 1 d. kiekvieno mėnesio, 7:30 val. vakare, J. M. Černiausko svetainėje, 1900 S. Union Ave., Kampas 19-tos gatvės.

LIETUVOS SELPIMO FONDO KOMITETAS.

Prezidentas K. Gugis, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Vice-Prezidentas 2) S. Mankus, Cor. 12th and Vine Sts., Phila., Pa.
Susinešimų Sekr. 1) M. M. Rice-Herman, 140 E. 19th St., New York, N.Y.
Susinešimų Sekr. 2) J. Neviackas, 183 Roehling St., Brooklyn, N.Y.
Finansų Sekretorius 1) T. L. Dundulis, 101 E. Main St., Danville, Ill.
Finansų Sekr. 2) J. Stasiulevičius, 1815 E. Moyamensing Ave., Phila., Pa.
Išdininkas K. Šidlauskas, 226 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Kasos Globėjai: M. Česna, 56 Market St., Brighton, Mass.; J. Gegužis 28 W. Broadway, So. Boston, Mass.; J. Gerdauskas, New Britain, Conn.

Pinigų siunčiant čekiais arba M. O., reikia išrašyti vardu Lithuanian National Relief Fund.
Visus pinigų reikia siųsti vardu Kasieriaus per Finansų Raštininką, T. M. Dundulį, 101 Main St., Danville, Ill. kuris bus po kaucija \$1,000.

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJŲ TAUTSKO KLUBO ADMINISTRACIJA Chicago, Ill.

J. Jankauskas, Pirm., 3246 So. Halsted St.
K. Kuncas, pagalbininkas, 3354 So. Halsted St.
D. Gulbinas, Prot. Raštininkas, 3442 S. Auburn Ave.
P. Motiejunas, Turtų Raštininkas, 3212 Auburn Ave.
T. Radavičia, Kasierius, 936 W. 33rd St.
Geo. Lookas, Užtūretojas Organo, 3021 So. Union Ave.

DRAMOS IR CHORO SKYRIAUS VIRŠININKAI.

M. Girnus, kompoz. Mokytojas choro, 3742 W. Palmer St.
B. Vaitiekunas, Režisierius, 3149 So. Halsted St.
Mitingai atsibuna kiekvieną pirmą nedėdienį mėnesio 1-mą valandą po pietų T. Radavičiaus svetainėje, 936 W. 33-dos gatvės, ant antrų lubų. Taipogi choro ir dramos repetiicijos atsibuna toje pačioje svetainėje. Choro repetiicijos atsibuna sedėdomis 7:30 val. vakare. Teatru repetiicijos atsibuna pėnyčiomis, 8-tą val. vak. Taigi, jauni vaikai ir merginos, jei mylite prasilavinti dailėje, kaip tai dainose ar teatru lošimuose, tai kviečiam prisijūti prie Jaunų Lietuvių Am. Taut. Klubas, nes J.L.A.T.K. nevien tik užsima dainomis lošimais, bet taipgi ir pašėpa ligoje. Taigi, kiekvienas lietuvis ir lietuvaitė privale prisidėti prie jo auklėjimo.
Su pagarba, J.L.A.T.K.

VYRŲ IR MOTERŲ APSVIETOS DR-TES CICEIO, ILL.

VIRŠININKAI.
Pirmininkas, A. B. Liutkus, 1905 S. 50th Ave., Cicero, Ill.
Pirmininko pagalb., M. Dolan, 1533 S. 50th Ct., Cicero.
Nutarimų rašt., M. Dobrušakis, 1229 S. 50th 50th Ct., Cicero.

Turto rašt., M. Burba, 1315 So. 50th Ct., Cicero.
Rašt. pagalb. ir org. užtūr., W. Butvilas, 1508 S. 49th Ave.

Išdininkas, M. Bartkienė, 1500 S. 48th Ct., Cicero.
Susirinkimai atsibuna kas paskutinią nedėdienį, kiekvieno mėnesio nuo 1 val. po pietų F. Brazauskio svetainėje, 1410 So. 48th Ave., Cicero, Ill.

UŽKVIETIMAS.

Lietuvių Vaizbininkų Susitelmimas, valgomų daiktų krautuvės rengia prakalbas, nedėlio 14 d. kovo, antra valandą po pietų Strumilų brolių svetainėje 158 E. 107 St. Kalbės p. P. Butkus (iš Chicago) ir p. A. Sideravičia (iš Cicero, Ill.). Tai pirmos tokios prakalbos Roselande. Todel malonėkite atsilankyti kuokaitlingiausiai. Įžanga dykai. Komitetas.

PRANEŠIMAS.

L.S.S. 170 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlio 14 d. kovo, 10 val. iš ryto, A. Vasiliausko svetainėje 8132 Vincennes Ave.

Visi nariai malonėkite atsilankyti paskirtu laiku, nes turime daug svarbių dalykų apkalbėjimui. Taipgi, kurie norėtų met įstoti į kuopą, malonėkite ateiti.

Sekr. J. Niuara.

SUSIRINKIMAS.

S. L. A. 129 KP.

Į šį susirinkimą būtina kviečiame visus atsilankyti. Įvyks nedėlio 14 d. kovo Stamford Park svetainėje, prie Union ir 14 Pl. kampo. Visi nepamirškite. F. Moluzas.

WAUKEGANIEČIŲ ATIDAI.

Liet. Teatrališka Dain. Dr. J. perkėlė mėnesinį savo susirinkimą dėl tulų priežasties ant vienos savaitės toliau. Todel atsisub susirinkimas nedėlio 14 d. kovo 4 val. po pietų Liet. svetainėje.

Draugai ir Draugės, teiksitės visi susirinkti paminėty laiku, nes bus renkamas naujas veiklas lošimui ir t.t. Pašaliniai ateikite prisirašyti, nes tą dieną bus už dyką prisirašymas prie draugijos visiems.

Sekretorius A. Menas.

P. S. Ši draugijėlė darbuojasi dailės ir kultūros srityje. Jos tikslas lošt teatrus ir rengti prelekcijas. A. M.

CICERO, ILL.

Pranešimas.

Malonus Draugai! Pameinu, kad daugelis norėjote prisirašyti prie L. S. S. 138 kuopos laike prakalbų, kurias minėtoji kuopa turėjo parengus 27 vasario. Kadangi tas užmanymas dėl kokių-tai priežasties liko neįvykintas, tai šiuo primenu dabar, kad nedėlio 14 d. kovo, 10 valandą iš ryto, Skaisgyrio ir Jaskuno svetainėje, minėtoji kuopa laikys savo susirinkimą; taigi, jei indomaujate, atsilankykite. Kviečiami but ir kuopos nariai nes yra daug svarbių reikalų aptarimui. K. P. D.

VAKARAS.

14 d. kovo, 6:30 val. vakare J. Jukniaus svetainėje, bus sušaukta pirmą kartą Cicero'je veikianti "Saliomono sapnas" Malonėkite atsilankyti, nes smagiai ir gražiai praleisite laiką, ir atsilankydami paremsite naują knygyną, kurs dabar atsidarė adresu: 1446 W. 15th St. K. P. D.

KLAIDOS ATITAIŠYMAS.

"Naujienu" 59 numerį pasakyta, kad S. L. A. 139 kuopa nutarė pasiųsti aukas Tautos fondui, o turėjo but Gelbėjimo fondui. S. Misiunas.

GREITAI UŽDIRBSI PINIGUS

Jeigu pirksi bilė vieną iš šių bargečių. Gera 4 ruimų su maudyne "Cottage" ant Rockwell St. Kaina tik \$1,300.

Puiki 6 ruimų "Cottage". Lotas 36x125. Užpakalyje didelė pašturė del vežimui ir nauja "garage". Beveik prie kampo Archer Ave. Labai paranki vieta lietuviui expremantui.

Gera 4 ruimų su maudyne "Cottage" ant Archer Ave. arti California. Randos neša \$192. Kaina tik \$1800. Toje vietoje vienas lolas beveik tiek vertas. Tik \$300 įmokėti. Labai geras bargeņas.

Puiki 6 ruimų su maudyne "Cottage"; puskelvirto ruimo apačioje, 3 dideli ruimai viršui, vienas dubeltas. Naujai pertaisytas; puikus elektrinis "fixtures". Labai pigi vieta dideli sėdynai. Parduoda pigiai. Du muriniai ir vienas medinis nauji namai; vienas ant 4 pagyvenimų, kiti du po du pagyvenimų. Viskas gražiai išaišyta. Arti prie statomos liet. bažnyčios. Visi parduoda labai pigiai.

H. H. WALKER & CO.

4262 Archer Ave., šiaur-vak. kampas Albany, prie 43-ėsios.

REIKALAUJU gero kriaučiaus prie vyriško darbo. Atsišaukite: /And. Karalius.

3355 So. Morgan St.

REIKALINGAS geras vyras, kuris norėtų dirbti žemės departamente kaip pardavėjas. Geras uždarbis geram žmogui, nes biznis jau yra išdirbtas. Rašyk arba ateik ypatingai nuo 9-los iki 12-los val. išryto.

ARKANSAS FARMS COMPANY
J. D. Simanovski
239 Railway Exchange Bldg.
Chicago, Ill.
Kampas Jackson ir Michigan Ave.

BARGENAI "REAL ESTATE"
Gera 5 ruimų "Cottage" ant Rockwell St. kaina \$1600. Įmokėk kiek gali, o likusius kas mėnuo.

Puiki "Cottage" prie naujos liet. bažnyčios, prie kampo 44-tos; apačioje baigiamas išaišyti del ruimų kaina \$2000. Reikia apie \$600 įmokėti, likusius kas mėnuo po \$10.00.

Geras med. namas ant dviejų pagyvenimų, ant 38-to Pl. gatvės ir viskas išaišyta; randos neša \$412, kaina \$3,600.

Du lotai ir med. namas su 8 ruimais, prie California ir 40-tos, kaina \$2,800.

Puikus lotas ant 110-los ir Vincennes av. 30x150 pėdų. Viskas intaisyta; kaina \$700 įmokėti \$100, likusius po \$10 kas mėnuo. Gera vieta bučinei ar grosernei.

Puikus kartinis salionas, prie Archer ir 43-ėsios. Naujas murinis namas; randos neša \$75 į mėnesį. Geriausias bargeņas visoje apylinkėje. Reikia įnešti apie \$2,500, likusius po \$28 kas mėnuo.

Turime daugiau bargečių lotų ir visokių namų. Atsilankykite dienos ar vakarais iki 7 val. po šiuo adresu:

H. H. WALKER and CO.
4262 Archer Ave., šiaurvak. kampas Albany Ave., Chicago, Ill.

Pardavimui

FARMA ANT PARDAVIMO

80 akrų žemės, 40 išdirbtos; žemė-geltonas molis, paviršiumi juodžemis, kila įmokėti; likusius ant lengvų išmokėjimų. Platus žinių kreipkitės laišku arba ypatingai.

A. K. ANDRIK
Grimmer Land Co., 133 W. Washington St., Chicago, Ill. Room 1007 triobos medinės; 30 obelių; 3 mylios nuo miesto ir geležinkelio. Lietuvių kolonijoj. Kaina \$2,300; pusę reiki.

Spauzdinama, Mashina Presas

Parsiduoda Spausdinamoji Mašina—Presas. Galima spausdinti visokius darbus, didelius ir mažus, spausdina kuogražiausiai. Priežastis pardavimo—savininkas, padirbs 3 metus ant to preso, perka farmą. Kreipkitės 4614 So. Wood St., Chicago, Ill. Telephone Yards 4780

PARSIRANDAVOJA 2 kambariai

(furnished rooms) del pavienio asmenų. Šiltas ir šaltas vanduo, maudynė, gasas ir visi paramumai. Kreipkitės šiuo adresu:

K. LUKIS
1739 McReynolds St., netoli Wood ir North Ave.
Gara šildomas.

PARSIDUODA rankinė spaustuvė 6x10 didumo, du presi, daugybė raidžių ir viskas, kas tik reikalinga prie spaustuvės, parduoda už 45 dol. Kaštavo 150 dol. Priežastis pardavimo—važiuoju kitur. Atsišaukite šiuo adr.:
3358 So. Halsted St., ant antrų lubų.

PARSIDUODA labai pigiai prapertis su visu salionu ir 5-ais pagyvenimais tarpe lietuvių ir lenkų.
2632 W. 23rd Place.

Netikėtai Parsidoda Farma.

63 akrai, apie 20 akrų dirbamos, kita — gražus miškas, ažuolynas, plaukia graži upė per tą farmą, gražus namas, senas staldas, aptverta dratine tvora, viena mylia iki geležkelio ir turgauo miesto — Bigelow Arkansas, lietuvių apgyventoj kolonijoj, žemė lygi, juodžemis maišytas su moliu ir juodžviriu. Pardavimo priežastis—mirtis. Parsiduoda pigiai ir ant lengvų išmokėjimų. Jeigu nori pirkti tą farmą, tai pasiskubink.

ARKANSAS FARMS COMPANY

J. D. Simanovski

239 Railway Exchange Bldg., Chicago, Ill.

Kampas Jackson ir Michigan Ave.

PARSIDUODA Barzdaskutykla labai pigiai dvi sėdynės; vieta apgyventa lietuviams; randa labai pigi. Savininkas išvažiuoja į kitą miestą. Gera proga lietuviui. Atsišaukite šiuo adresu: FRENK AKUNES
12000 Emerald Av., W. Pullman, Ill.

ANT PARDAVIMO.

Gera proga lietuviui.

Parsiduoda Čevėrykų taisyso ir naujų dirbimo dirbtuvė už prieinamą kainą; biznis gerai išdirbtas gerai, geroji vietoj, mašinos gerai intaisytos, tik stoka ir dirbė. Tą biznį gali pirkti ir nemokantis šio amato, nes gali išmokyti jį trumpą laiką. Savaitėje galima uždirbti nuo \$50 iki \$75. Kaina \$600; nedaug reikia įmokėti, o likusius ant lengvų išmokėjimų. Pardavimo priežastis—turiu du biznį, ir sunku abudu apieiti. Pirk tamsta biznį, o nebijosi bedarbės. Kreipkis laišku šiuo adresu:

J. TELLASHA

120 Kishwaukee St., Rockford, Ill.

PARSIDUODA pigiai 1 didelis rezidencijos namas ir ant 3-jų lubų ofisams namas, Canalport ir Union avės, už \$30,000. Randos \$325 į mėnesį.

Adresuok:

THE MALLY

1702 S. Halsted Street.

PARSIDUODA 5-kių sėdynių geras automobilis pigiai. Geros kompanijos darbo "Oldsmobile". Pardavimo priežastis—turiu 2 automobilius, tik del vieno vietą turiu. Greitai atsišaukite norintis pirkti.

J. SINKUS,

3151 S. Halsted St., Chicago.

Dykai AUTOMOBILIŲ Instrukcija

DYKAI LAVINIMOSI DAR DEL 25 LIETUVIŲ VYRŲ.

Į mūsų yra reikalaujama gerai išlavintų automobilių vyrų, kurie gali važiuoti ir pataisyti labai daug, už tai mes turime duoti dykai instrukcijas. Šičia yra geriausia proga išsimokyti. Išmok tokio amato, kuris moka gerus pinigus ir duoda nuolatinių darbų kiekvienam mieste pasaulyje. Tik pamąstyk apie tai, viskas — dykai. Vienas dalykas, už kurį tu užmokėti labai mažai, yra už kiekvieną važiuojamą lekciją, tai už gaseiliną ir gumus. Mes gvarantuojame Jums valstijos laipsnį, jeigu Jūs imsite 25 važiuojamą lekcijas. PASTABA: "bomai" ar girtuokliai nepriimami. Trijs palydijimai reikalaujama. Atsinešk "overalls". Ateik pasirėngęs pradėti. Dieninis skyrius prasideda nuo 9 išryto. Vakarinis nuo 7 vakare Pamedėlyj, Seredoj ir Pėtnyčio vakarais.

Stock Yards Automobile Station

3626-3628 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Tel. Drover 7169.

KREIPKITES

PRIE LIETUVIŲ GENERALIŠKO KONTRAKTORIAUS

Steponas Markunas

Budavoju murinius ir medinius namus. Taisau senus, išpilu "konkritu" fundamentus ir sėdvokus. Visus prie namų darbus atlieku pagal savininko reikalavimą. Dabar laikas apmisltyti, jei kas narį budavoti, palmti gerą kontraktorių.

2459 W. 46th PLACE, CHICAGO, ILL.

CARR BROS. WRECKING CO. INC.

PARDUODAME PIGIAI SENAS IR NAUJAS LENTAS, STULPUS IR KITOKI MATERIJOLA.

Taipgi maliava, vinis, duris, langus, storą popierą stogams dengti ir t.t.

PHONE YDS 1294 3003 TO 3039 SO. HALSTED STR.

EXTRA! PARDAVIMUI.

Norima parduoti į labai trumpą laiką namas ant dviejų pagyvenimų geroje lietuvių apgyventoj apylinkėje, arti liet. bažnyčios, prie cementuotos gatvės ir cementuotas sėdvokas.

Nepraleiskite šios progos, nes gausite labai pigiai. Prapertė kaštuoja \$2600 parsiduoda tik už \$2200. Su mažu įmokėjimu, ant lengvų išmokėjimų. Ateikite kuogreičiausiai. O kaip apžūrėsit, susitauksime.

K. ROZANAS

2341 W. 23rd St., Chicago, Ill. Phone Canal 2929.

PARSIDUODA pianas pigiai, \$200 vertės už \$75.00. Savininkė išvažiuoja ant farmų. Kreipkitės ypatingai: Mrs. D. Andrešiuonė, 841 W. 33rd St., 1st Fl., Rear.

PARSIDUODA Namas ant dviejų pagyvenimų po penkis kambarius. Gražus, dideli miegamieji kambariai. Akmeninis fundamentas, išaištytos gatvės. 1119 W. 47th St., netoli Racine Ave. Randos neša \$252.00 per metus. Kaina \$1200.00. Prapertė verta \$2,500.00. Pardavimo priežastis—liga. Atsišaukite:

J. McDONNELL,

3622 S. California Ave., Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO valymo ir dažymo krautuvė. Biznis gerai išdirbtas. Atsišaukite šiuo adresu: 1604 W. North Ave., Chicago.

Jusų Akys

Ar jos raudonos, pulsuoja ar turi uždegimą? Jeigu Jusų akys apvilktos, jeigu jas niežti, jeigu nudirbusios vokos, jei akys žvairios arba jeigu turite kokią kitą akių ligą, — tai neatidėliodami eikite pas gydytoją, nes laikas yra brangus. Beveik visos akių ligos gali būti išgydytos, jeigu liga nėra apieista. Juo ilgiau Jūs nesikreipsite prie gero gydytojo, tuo sunkiau bus išsilydyti ir tuo greičiau galite apjakti.

Aš Jus išsyrinėjusi uždėyk.

Ateikite, ir aš uždėyk pažūrėsiu, kokis Jusų akių stovis. Jeigu aš galu Jums padėti, tai aš Jums tai pasakysiu; jeigu aš negaliu padėti, tai aš Jums taip pat pasakysiu. Galite pasinaudoti mano 12 metų patyrimu, kaip akių specialisto, ir mano gabumu, kadangi aš pagelbėjau tūkstantiems akių ligonių, kuriuos kiti gydytojai paskaitė neįsilydomais. Jūs turite gydyti savo akis tikslai pas pirmos klesos akių specialistą, ir šitoki gydytoją Jūs rasite manyje. Nesivaržykite savo neturtu. Aš reikalauju nedidelio atlyginimo, ir mes jau rasime kaip susitaukyti.

Dr. F. O. Carter

Akių, Ausų, Nosies ir Gerklės ligų SPECIALISTAS

Naujas Adresas: 120 S. State St., 2 fl. Chicago.

Valandos: nuo 9 iki 5; nedėdieniais nuo 10 iki 12.

Pirmos durys į šiaurę nuo The Fair.

VISU ATYDAI

Tiems, kurie turi nusitrukę pas mane pavelsius ir nori gauti didelių pinigų padidintą pavelsių, aš padarysiu pigiai. Dirbu padidintus pavelsius nuo 50c ir augščiau. Taipgi dirbu pavelsius ant guzikelių ir špilių. Aš dar dirbu laiškus su pavelsiais, kuriuos galima siųsti į Lietuvą ir pažistamiems. Darbą atlieku geriausiai ir pigiai. Savo darbą gvarantuojau.

P. CONRAD

3130 So. Halsted St., Chicago. Tel. Drover 6369.

Laivakortes

į Lietuvą-Rusiją ir iš ten į Ameriką.

Laivai eina per Archangelą ir per Finlandiją.

Pašportus parupiname

Kreipkitės žodžiu ar laišku prie Valstybinio

Central Manuf. District Bank

1112 W. 35th St., Chicago, Ill.

Siunčiame pinigų. Nu-eina gerai. Imame pilną atsakomybę. Pristatome kvitą su parašu apturėjusio.

A. PETRATIS, Lietuvių Skyriaus Vedėjas

Tel. Haymarket 6212

Dr. W. Yuzskiewicz

Lietuviškas akių gydytojas.

Kas turit skaudančias akis arba silpnas, ar galvos skaudėjimą, atsilankykite pas

Dr. W. Yuzskiewicz

1024 Milwaukee Ave.

Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare; Nedėliomis nuo 9 ryto iki 3 p.p.

DR. THOMPSON

Daktaras ir Chirurgas

Bridgeport, Conn.

966 Main Street, Kalbama lietuviškai.

Phone Drover 4247

Dr. J. Jonikaitis

MEDIKAS IR CHIRURGAS

Ofisai:

4613 So. Ashland Ave.,

Town of Lake

339 Kensington Ave.,

Kensington, Ill.

Telephone Yards 5834

Dr. P. G. WIEGNER

GYDYTOJAS

3337 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Kalba Lietuviškai.

Lietuviškas Dentistas

DR. C. Z. VEZEL (VEZELIS).

4712 S. Ashland ave., arti 47 gtv

Ofiso valandos: nuo 9 išryto iki 9 val vakare; šventomis dienomis nuo 8 išryto iki 1 val po pietų.

Egzaminavimas dykai.

Farmos, Geriausios Farmos

Pigia parduodu geriausias gata-

vas farmas su budinkais, sodnais, užsėtai javais. Turiu visokių didumo

farmų. Žemė molis su juodžemiu ir molis su smėlžemiu maišyta. Derlingiausia žemė—pirmo sorto, visokiems javams, šienams ir sodams.

Turiu daugybę farmų neįdirbtų. Žemę parduodu labai pigiai—ant lengvųjų išmokėjimų. Žemė atsakančiai gera. Didžiausia Amerikoje Lietuvių fermerių kolonija, kur aš jau esu pardavęs 320 farmų lieuviams apylinkėje miesto Scottville, Mason County, Michigan, kuris yra turgau-

niausias fermerių miestas visame Michigano state. Vidury derlingiausių ir gražiausių lygių laukų žviriuoti keliai (plentai), upės ir ežerai, pilni žuvis. Scottville yra Lietuvių Kolonijos centras ir randasi arti prie Michigano Lakos portavo miesto Ludington. Turime geriausią transportaciją vandeniu laivais ir geležkeliais; turime turgus javų, melnyčias, bankus, bažnyčias, geriausias mokyklas ir visus vlgadus. Broli Lietuvi, neklau-

syk kompanijų ir jų agentų apgarsinimų, kurie vilioja žmones kad pirktų jų smėlynus ir pustytes, ant tokių žemių yra vargingas gyvenimas. Atvažiuokite pas mane į Scottville, Mich. aš turiu geriausių žemių su moliu, juodžemiu ir maišytų žemių geriausio gautuko, kokių gali rasti Amerikoje apgyventame gražiausiam krašte. Nusipirkęs nuo manęs farmą patis ir tavo sėimyna džiaugsitės ir tapsi tuoj turtingu fermeriu. Norintieji prikti gerų farmų, rašykite, tuoj gausite žemlapį (mapą) Lietuvių Kolonijos ir Farmų Katalogą. Adresas:

ANTON KIEDIS

Peoples State Bank Builing

Scottville, Michigan.

MILDA TEATRAS

Halsted ir 32-ra gatvė.

VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI

Vodevilius pramaina: Pan., Ketver, ir Subatoj. Paprastom dienom pirmas floras 10c, Balkonas 5c. Subatos vakarai ir nedėliomis pirmas floras 15c, Balkonas 10c.

Mokiname Angliškai

Visose dalyse Amerikos ir Kanados

Vienintelė mokykla, kurioj kiekvienas gali išmokti Anglišką kalbą, labai trumpame laike. Mes mokysime mokytojų ir tobulinajusiuosiu mokėd. Mokymai per laiškus, visose šalyse, už labai mažą atlyginimą; teptuosi klesose dienomis ir vakarais. Jeigu nori išmokti greitai Anglišką kalbą, ateik ar rašyk platenų dirni.

American School of Languages

1741 W. 47th Street, Chicago, Ill.

Geriausias Restoranas perėjo į antrąs rankas, kuriame duodami geriausi valgiai, nuo 20c iki 35c už pietus. Taipgi kurie turės likutis ant mėnesio, tiems didžiausias nuolaidimas. Arti gyvenatitijai pamėginkite o busite užgondinti. Restoracija yra: 1609 N. ASHLAND AVE. Kampas North Ave., Chicago, Ill.

UŽDIRBK PINIGUS—PIRK FARMĄ

Geriausias farmas, išdirbtas ir neįdirbtas galėsi įgyti ant lengvų išlygy. Jei tau rupi tavo ateities gero-vė, parašyk laišką tuojau, o aš suteiksiu tau visas teisingas informacijas, kur pirks farmą, turėsi gerą uždarbį. Geo Lookas, Care of NAUJIENOS, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.

SUNKŲS LAIKAI

Delei sunkių laikų reikia tau-pyti pinigai ir ant drabužio. Galima įgyti už \$5 ir biskį brangiau, siutus ir žeminius ploščius, išėjusius iš mados arba truputį apnešiotus, vertės \$35 ir \$40.00.

1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

S. GORDON,